NAJAAR 1991

№ 19

DE LEMNISCAATKRANT

DE KRANT VAN DE LEMNISCAAT-CLUB MET O.A.

- EEN APARTE PUBLIEKSPRIJS-BIJLAGE
- EEN PUBLIEKSPRIJSWEDSTRIJD MET MOOIE PRIJZEN
- EEN VOORPROEFJE VAN HET NIEUWE BOEK VAN LIENEKE DIJKZEUL
- EEN GESPREK MET BURNY BOS OVER DE PLANNEN VAN BOS BROS
- VAN ALLES OVER BOEKEN EN MUZIEK.

Volwassenedities van Oorlog zonder vrienden en Oosterschelde windkracht 10

Veel volwassenen lezen graag jeugdboeken, maar schamen zich een beetje om naar de kinderboekenafdeling te lopen en daar een boek voor zichzelf te kopen. Om hen niet in verlegenheid te brengen en te voorkomen dat ze smoesjes moeten ophangen dat het voor hun nichtje is of iets dergelijks, hebben we een oplossing. Volwassen paperback edities met een zeer apart omslag.
En dat voor een feestprijs van 15 gulden tot 1-1-1992.

Volksverhalen voor minister d'Ancona

Op donderdag 3 oktober wordt de eerste complete serie VOLKSVERHALEN UIT KLEURRIJK NEDERLAND aangeboden aan de minister van WVC, mevrouw d'Ancona. In het theater van de Centrale Bibliotheek in Rotterdam is ter gelegenheid daarvan een feestprogramma.

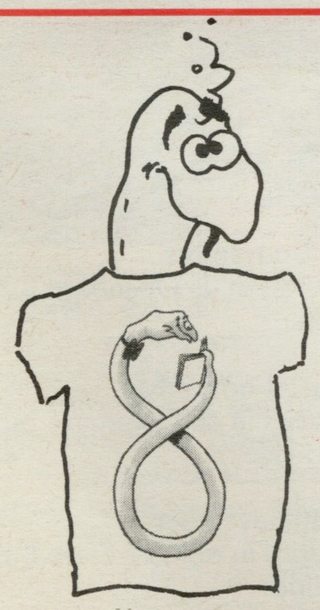

Altijd nog beter dan in je hemd staan!

Eindelijk een verkiezing waarbij ook mensen onder de 18 hun stem kunnen laten horen!

We schreven het al in de vorige krant: de Publieksprijs gaat dit jaar naar de jeugdboekenschrijver die jullie het beste vinden. Om het allemaal wat overzichtelijk te maken is er een voorselectie gemaakt van de schrijvers waarvan men denkt dat ze veel kans maken. Maar het hoeft helemaal niet zo te zijn dat een van hen uit de bus kom ten niet een ander. Je bent helemaal vrij om te kiezen wie je wilt. Het moet alleen wel een nog levende Nederlandse schrijver zijn. Roald Dahl valt dus deze keer buiten de boot.
Als je meedoet aan de Publieksprijs maak je bovendien kans op een Apple computer ter waarde van 6000 gulden en dat terwijl je niets anders hoeft te doen dan naar de boekhandel of bibliotheek te lopen, daar een formuliertje in te vullen en dat daar in te leveren. Simpeler kan het niet!
Nu vinden wij dat alle scholieren en werkende jongeren deze keer moeten meedoen. Dan krijgen we tenminste een winnaar die jullie keus is en niet die van je ouders of grootouders! Die mogen immers ook meedoen.
Ter gelegenheid van de Publieksprijs hebben we een speciaal nummer van de Lemniscaatkrant gemaakt, met een bijlage die helemaal aan de genomineerde Publieksprijsauteurs en hun werk is gewijd. Wij denken dat het een leuk onderwerp is om op school eens een les Nederlands aan te wijden. Bovendien staat middenin deze krant onze 'Publieksprijsposter' afgedrukt. Die kun je op school op het prikbord hangen. Of thuis voor het raam!
Alle basis- en middelbare scholen krijgen er een exemplaar van toegestuurd. Als er dan nog een scholier in Nederland durft te zeggen dat hij niet weet wat de Publieksprijs is dan ... slaan wij hem met de Lemniscaatkrant om de oren.

Bijzondere bijlage van Trouw

Het dagblad Trouw maakt traditiegetrouw een bijlage gewijd aan de voor de Publieksprijs genomineerde auteurs. Die bijlage kun je gratis krijgen bij boekhandel en bibliotheek.

Anke reist zich te pletter

Ook voordat **Kladwerk** werd bekroond door de Nederlandse Kinderjury was ze een graag geziene gast op scholen en in bibliotheken. Nu loopt het echter de spuigaten uit. Voor het geven van lezingen en het in ontvangst nemen van de bekroningen van alle Kinderjury's heeft ze meer dan zestig afspraken in de maanden september en oktober. We zijn maar wat blij dat ze haar nieuwe boek af heeft, anders was daar de komende tijd weinig van terecht gekomen.

Timboektoe

Dit is de naam van een stichting die zich toelegt op het op de markt brengen van boeken-video's. Of, zoals ze het zelf noemen: boeken op beeldcassette. Ze beginnen dit najaar met drie beeldcassettes met verfilmde prentenboeken. Die worden ook door de AVRO uitgezonden. Op elke band staan vijf verfilmde prentenboeken. Vanaf oktober kun je ze in de boekhandel tegenkomen.
Het is de bedoeling om, als dit project aanslaat, ook met verfilmingen van (jeugd)romans te komen. Dat zou mooi zijn, want video's van jeugdboeken zijn, op een enkele uitzondering na, nauwelijks te krijgen.
En wie zitten er achter dit project: jawel Bos Bros. Burny Bos en zijn broer Frank.

Een jongerenredactie

We waren verbaasd dat zovelen van jullie niet wisten dat wij een jongerenredactie hebben, of anders gezegd dat de meerderheid van de leden van de redactie uit jongeren bestaat. Overigens, als je graag in de redactie wilt moet je nog wel even wachten. We zitten voorlopig vol!

KINDERBOEKENWEEK '91

2-12 OKTOBER

GRIFFELS

Gouden Griffel:
Tine van Buul, Bianca Stigter – **Als je goed om je heen kijkt zie je dat alles gekleurd is** – uitg. Querido
Bundel boordevol gedichten van Nederlandse en Vlaamse schrijvers die voor kinderen en voor volwassenen hebben geschreven. De gedichten in het boek zijn zo gerangschikt dat ze samen de loop van een dag, een jaar en een leven suggereren.

Zilveren Griffel tot 6 jaar:
Amy MacDonald – **Kleine Bever en de Echo** – uitg. Lemniscaat
Prentenboek over een Kleine Bever die op zoek is naar een vriendje en tijdens deze zoektocht zijn Echo vindt.

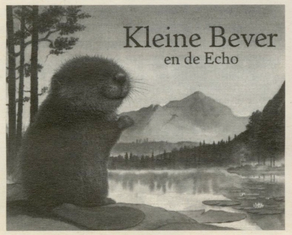

Zilveren Griffels 6 jaar en ouder:
Imme Dros – **De o van opa** – uitg. Van Holkema & Warendorf
Jim heeft twee oma's en een opa. Hij krijgt van zijn "dode opa" een spellendoos. Nu kunnen ze samen spelen.

Jacques Vriens – **Tinus-in-de-war** – uitg. Van Holkema & Warendorf
Tinus is een dikke, zwarte kater met een wit befje. Tinus is verstrooid, en niet zo'n klein beetje ook.

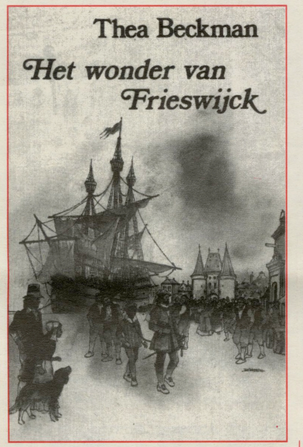

Zilveren Griffel 9 jaar en ouder:
Rindert Kromhout – **Peppino** – uitg. Querido
Peppino is het leven in het circus beu. Nog één keer trekt hij zijn berepak aan en dan trekt hij de wijde wereld in. Daar ontmoet hij een soortgenoot.

Zilveren Griffels 13 jaar en ouder:
Lyll Becerra de Jenkins – **Gevangen in de Andes** – uitg. Querido
Nadat een journalist openlijk kritiek heeft geuit op het dictatoriale bewind in Colombia, wordt hij met zijn gezin verbannen naar een vervallen woning in de Andes.

Ted van Lieshout – **Mijn botjes zijn bekleed met deftig vel** – uitg. Leopold
Bundel met gedichten over allerlei onderwerpen, gedrukt op schilderingen in diverse technieken.

BEKRONINGEN

DIT BOEK KRIJG JE CADEAU ALS JE EEN BOEK KOOPT IN DE KINDERBOEKENWEEK

Zilveren Griffel informatieve boeken:
Käthe Recheis – **Toen er nog bizons waren** – uitg. Lemniscaat
Verhalen van de Crow-Indianen, verteld door het opperhoofd Veel-moedige-daden en de wijze medicijnvrouw Mooi-schild.

Vlaamse kinder- en jeugdjury

In Vlaanderen is het voor de auteurs van het grootste belang een goed figuur te slaan bij de uitslag van de Vlaamse Kinderen Jeugdjury. Ieder jaar bekronen kinderen en jongeren uit heel Vlaanderen het boek dat hun in het afgelopen jaar het meest beviel. Alle Vlaamse boeken worden door hen gelezen en becommentarieerd. Deze commentaren worden opgenomen in een jaarboek, **Bubi** geheten.

De prijs van de Vlaamse Kinder- en Jeugdjury 1991 ging naar de volgende auteurs:
van 8 tot 10 jaar:
Ronnie Hermans met **35 Boeven in Moo.**
van 10 tot 13 jaar:
Willy Schuyesmans met **Tand om Tand.**
van 13 tot 16 jaar:
Johan Ballegeer met **Lien gaat naar Amerika.**

Wie interesse heeft om mee te jureren, kan een brief schrijven naar Lieve Ternier, Burgstraat 32, 8460 Oudenburg, België.

BEKRONINGEN

6 t/m 9 jaar:
Roald Dahl – **Ieorg Idur** – uitg. Fontein
Meneer Hoppe is verliefd op zijn onderbuurvrouw, mevrouw Zilver. Zij heeft echter alleen aandacht voor haar schildpad Rudi, omdat zij vindt dat die niet hard genoeg groeit. Meneer Hoppe leert haar een tovertruc.

Henk Hokke – **Marloes** – uitg. La Rivière & Voorhoeve
Marloes heeft het prima naar haar zin, zo samen met haar vader die tegelijk ook moeder is. Toch hoopt ze dat Leontine, zijn nieuwe vriendin, bij hen wil blijven.

Rindert Kromhout – **Het geheim van de afgebeten vingers** – uitg. Zwijsen
In een oude grafgrot liggen de botten van een prinses en haar drie broertjes. Als de mensen de grot met kinderbotten willen bijvullen, doen ze dit door de "leugenmond".

Ted van Lieshout – **Ik ben een held** – uitg. Van Goor
Drie verhalen over een jongen die zijn bange vader keer op keer gerust moet stellen omdat deze zo bang is voor de Botteboe, Blootspook en Blauwvis.

Ingrid Uebe – **Giechelbig** – uitg. Holland
Als zijn ouders een avondje uit zijn en hem alleen achterlaten, beleeft Bas een leuke avond met 'Giechelbig'.

NED.KINDERJURY

10 t/m 12 jaar:
Anke de Vries – **Kladwerk** – uitg. Lemniscaat
De school van Jerry, Bram, Linda en Hassan wordt op een nacht volgekliederd met leuzen tegen buitenlanders. Met vereende krachten wordt alles geverfd. Dan gebeurt het opnieuw. Men heeft geen idee wie dit gedaan heeft. Linda heeft echter iets gevonden, is dat een aanwijzing misschien?

Thea Beckman – **Het geheim van Rotterdam** – uitg. Lemniscaat

Roald Dahl – **Ieorg Idur** – uitg. Fontein

Trude de Jong – **Moord in Amsterdam** – uitg. De Harmonie
Fransje en Dientje gaan op onderzoek uit naar wat eerst een tamelijk onschuldige diefstal lijkt. Uiteindelijk krijgen ze echter te maken met een moordenaar.

Jacques Vriens – **Bonje in het bonshotel** – uitg. Van Holkema en Warendorf
Ties woont bij zijn ouders in het hotel. Zijn ouders hebben maar weinig tijd voor Ties, maar gelukkig heeft hij vrienden. Vooral met Mitsie, de dochter van de vrouw in de afwaskeuken kan hij het goed vinden. Als Mitsies moeder van diefstal wordt beschuldigd, gelooft Ties daar niets van. Hij gaat op zoek naar de echte dader.

13 t/m 16 jaar:
Thea Beckman – **Het geheim van Rotterdam** – uitg. Lemniscaat
Caspar ontmoet Grietje, de dochter van chirurgijn Melchior. Meester Melchior betrekt Caspar in zijn geheimzinnige praktijken.

Roald Dahl – **Ieorg Idur** – uitg. Fontein

Theo Hoogstraten – **Het Nerthusmysterie** – uitg. Sjaloom en Wildeboer
Als Henk, na een aanrijding met een meisje op een fiets, hulp gaat halen bij een boerderij in de buurt, zijn na terugkeer op de plaats van het ongeluk, zowel het slachtoffer als haar racefiets spoorloos verdwenen.

Anke de Vries – **Kladwerk** – uitg. Lemniscaat

Jan de Zanger – **Hadden we er maar wat van gezegd** – uitg. Leopold
Pieter Vink, geslaagd advocaat, gaat naar de reünie van zijn eindexamenklas van 25 jaar geleden, voornamelijk om uit te zoeken waarom Sietse Boonstra toen zelfmoord pleegde.

AGENDA

zaterdag 28 september
's ochtends – Thea Beckman in de Openbare Bibliotheek in Maassluis en Anke de Vries in de Openbare Bibliotheek in Hoofddorp

woensdag 2 oktober
Anke de Vries in de Openbare Bibliotheek in Langedijk

donderdag 3 oktober
16.00u-17.30u – Thea Beckman in Boekhandel Romijn, Oosterbeek; 19.15u-20.45u – Thea Beckman in Boekhandel Heinen, 's Hertogenbosch
Evert Hartman in de Openbare Bibliotheek in Boxtel

vrijdag 4 oktober
16.00u-17.30u – Thea Beckman in Boekhandel Kniphorst, Wageningen; 19.15u-20.45u – Thea Beckman in Boekhandel Los, Bussum
Anke de Vries in de Openbare Bibliotheek in Wormerveer

zondag 6 oktober
Den Haag C.S. Boekenmarkt

dinsdag 8 oktober
13.30u-15.00u – Thea Beckman in Boekhandel Stevens, Hillegom; 16.00u-17.30u – Thea Beckman in Boekhandel Kooyker, Leiden

woensdag 9 oktober
13.30u-15.00u – Thea Beckman in de Openbare Bibliotheek in Spijkenisse; 16.00u-17.30u – Thea Beckman in Boekhandel Donner, Rotterdam
Anke de Vries in de Literaire Salon de Purmarijn in Purmerend

donderdag 10 oktober
14.00u-15.00u – Thea Beckman in Boekhandel de Vries, Zierikzee; 16.00u-17.30u – Thea Beckman in Boekhandel Fanoy, Middelburg; 19.00u-20.30u – Thea Beckman in Boekhandel De Koperen Tuin, Goes

vrijdag 11 oktober
Anke de Vries in de Openbare Bibliotheek in Voorburg

zaterdag 12 oktober
10.30u-12.00u – Thea Beckman in Boekhandel Waanders, Zwolle; 13.45u-15.15u – Thea Beckman in V&D, Groningen; 16.00u-17.00u – Thea Beckman in Boekhandel Wolters, Zuidlaren

zondag 13 oktober
14.00u-16.00u – Thea Beckman en Anke de Vries in Zuidplein Theater, Rotterdam

woensdag 16 oktober
Anke de Vries in de Openbare Bibliotheek in Sneek

maandag 21 oktober
Anke de Vries in de Openbare Bibliotheek in Loenen aan de Vecht

woensdag 23 oktober
Anke de Vries in Boekhandel Gianotten, Tilburg

dinsdag 29 oktober
Anke de Vries in de Openbare Bibliotheek in Denekamp

woensdag 30 oktober
Anke de Vries in de Openbare Bibliotheek in Denekamp

dinsdag 12 november
Anke de Vries in de Openbare Bibliotheek in Vinkeveen

donderdag 21 november
Anke de Vries in de Openbare Bibliotheek in Hoogerheide

zaterdag 30 november
Anke de Vries in de Openbare Bibliotheek in Den Helder

LEMNISCATEN

ZIE JE OVERAL

Je ziet ze niet alleen overal, je kunt ze ook voor de meest uiteenlopende zaken gebruiken: als vulmiddel bijvoorbeeld, in verpakkingen.

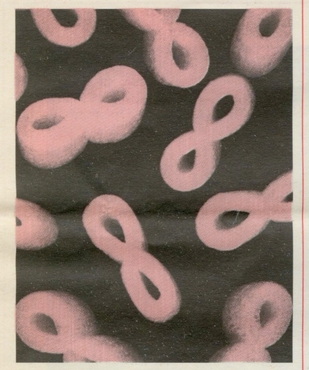

Soms moet je snel reageren, want anders zijn ze weg, zoals met de Lemniscaat van kippegaas die Fleur ontdekte toen zij met haar vriendinnen bezig was costuums voor een modeshow te maken. Gelukkig legde zij het ijlings vast op de gevoelige plaat. Bedankt Fleur, hij is heel mooi.

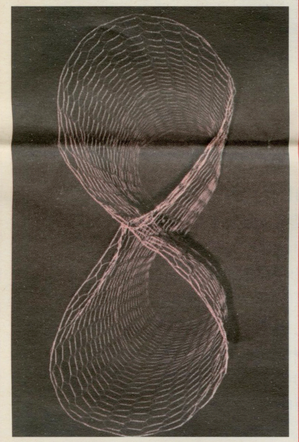

Vijf favoriete boeken van een redactielid

Je had het waarschijnlijk al begrepen: hier komt weer zo'n redactielid dat niet weet wat ze moet kiezen. Ik loop wat heen en weer voor mijn boekenkast. Vijf boeken... Mijn favorieten veranderen zo snel! Dan valt mijn oog op een boek met een groene kaft en witte letters, ergens in een hoekje van de kast. Ik herinner me weer de talloze keren dat ik dit boek open- en dichtsloeg en de spanning waarmee ik het elke keer weer las. Het heet **Ronja de Roversdochter** en de schrijfster heet Astrid Lindgren.
Ronja, de dochter van roverhoofdman Mattis, sluit op een goede dag vriendschap met Birk, die ze bij de Hellepoel ontmoet heeft. Maar Birk is de zoon van roverhoofdman Borka, de aartsvijand van Mattis, en dus ontmoeten Ronja en Birk elkaar stiekem in het bos. Daar besluiten ze dat ze elkaars broer en zus worden, dat hun vaders dom zijn en dat ze beter in het bos kunnen gaan wonen, ondanks de moenen, aardmannen en vogelheksen die daar huizen. Een spannend en mooi boek met heel mooie tekeningen van Ilon Wikland.
Een ander boek dat over zo'n moeilijke vriendschap gaat en dat tot mijn favorieten behoort, is **The chosen** (in het Nederlands uitgegeven onder de titel **Uitverkoren**) van Chaim Potok. Ook in dit boek sluiten twee mensen, de twee Joodse studenten Reuven en Danny, vriendschap, maar worden daarbij tegengewerkt door hun vaders; Reuvens vader is een liberaal Joodse journalist die vaak artikelen schrijft over zijn (liberale) interpretaties van de Joodse geschriften. Danny's vader daarentegen is een zeer streng orthodoxe rabbijn en daarom helemaal niet blij met Danny's vriendschap met Reuven.
Het is een prachtig verhaal over vriendschap en over Danny's langzame opstand tegen zijn vader.
Dat geldt trouwens ook voor de film **De rechtvaardiging** die van dit boek gemaakt is, maar het boek is natuurlijk, beter.
Van heel veel boeken worden films gemaakt. Zo ook van een ander boek dat ik in de kast zie staan (je kunt het ook haast niet missen: het is 568 pagina's dik): **Eline Vere** van Louis Couperus; over de gevoelige jonge vrouw Eline, die zich niet weet aan te passen aan de gegoede Haagse burgerij uit de vorige eeuw, waarin ze leeft. Soms is het misschien een beetje 'rare' taal want het is al in 1887 geschreven, maar ik vond het een prachtig boek!
Op dit moment zit ik nog steeds voor mijn boekenkast. Al die boeken... de meeste van Lemniscaat. En daar zit heel wat moois

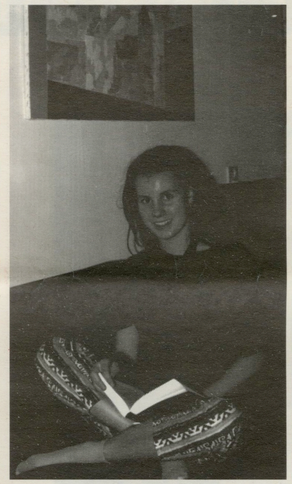

tussen! Zoals **Gevangenis met een open deur** van Jan Terlouw: Een boek dat ik eindeloos gelezen heb en nog weleens lees (of stukjes eruit). Het boek gaat (zoals velen waarschijnlijk al weten) over een oud-politiecommissaris die drie jongeren laat infiltreren in 'The Living Souls', een sekte in Amsterdam, om de sekteleider te ontmaskeren.
Ik kijk nog eens naar al m'n boeken, maar ik weet werkelijk niet wat ik nog zou kunnen noemen. Zuchtend sta ik op en begin wat rond te lopen. Dan zie ik naast mijn bed drie boeken liggen. De drie boeken. De enige schrijver die bij mij al twee, drie jaar steevast op nummer een staat: Slauerhoff, een Nederlandse dichter aan het begin van deze eeuw. Zijn gedichten blijven me boeien, vandaar dat er naast mijn bed zowel een aparte bundel als een bloemlezing en een bundel van al zijn gedichten ligt. Die aparte bundel is **Serenade**; voor mij een van zijn mooiste. Voor ik het weet zit ik alweer te lezen. Hoe kon ik hem vergeten?!

Mirjam

BRIEVEN

Hallo Lemniscaat,
Even een vraag van mij. Ik schrijf wel eens verhalen en nu wil ik vragen of je op mijn leeftijd al boeken kunt uitgeven. Ik ben dertien jaar.
Erik Polderdijk

Naschrift redactie,
Beste Erik,
Je kunt, ook als je dertien bent, boeken laten uitgeven door een uitgever. Je kunt het beste je manuscript sturen naar een uitgever en die bekijkt dan of hij het wil uitgeven. Wil hij dat niet, dan kun je naar een ander gaan.

Beste Lemniscaat,
Is die Kinderjury nu eigenlijk wel eerlijk? De boeken van bekende schrijvers hebben toch veel meer kans. Als ik mocht kiezen uit een boek van Thea Beckman dat ik nog niet gelezen heb en een van een voor mij onbekende schrijver dan zou ik het boek van Thea Beckman kiezen. Zo lezen kinderen de boeken van een paar bekende schrijvers en kiezen daaruit. In 1987 stond er achterop het deelnameformulier een hele reeks boeken die in dat jaar waren uitgekomen. Dat is toch veel beter. Dan lezen de kinderen tenminste ook die boeken. Waarom staan die lijsten niet meer achterop?
Marieke Schouten, Lekkerkerk

Naschrift redactie,
We zijn het wel met je eens dat een bekende schrijver meer kans heeft om de meeste stemmen te krijgen van de Kinderjury. Maar zoals jij het zegt, lijkt het erop dat het gaat om het kiezen van boeken die je nog niet gelezen hebt. Dat is natuurlijk niet de bedoeling! Bovendien is het zo dat je een boek van een bekende schrijver ook niet mooi kunt vinden.
Wat de lijst op de deelnameformulieren betreft: die zijn helaas afgeschaft omdat men het er niet over eens kon worden welke boeken wel en welke niet op die lijst mochten komen. Als je alle jeugdboeken zou willen opnemen die elk jaar verschijnen zou de lijst wel vier keer zo lang worden. Dan zie je door de bomen het bos niet meer.

O ja, dat is waar ook... Ik wou je nog even zeggen dat je niet moet vergeten je stembiljet ook in te leveren!

GEZOCHT GEZOCHT

Hallo, Ik ben Roos Bruin en ik ben 12 jaar. Mijn hobby's zijn: gitaar spelen, lezen, verkleden, schminken en dingen sparen zoals mineralen, beren, varkens, postpapier en nog veel meer. Wie schrijft mij?
Roos Bruin
Herenstraat 18
1797 AH Den Hoorn, Texel

Hallo, ik heet Stéphanie en ik ben 16. Ik zou willen schrijven met een Vlaamse jongen tussen 16 en 17 jaar. Mijn hobby's: pennen, lezen, tennis, verzamelen (o.a. geboortekaartjes) etc.
Ann van Hoye
Korenstraat 5
9800 Deinze, België
Antwoord verzekerd!

Hoi, welke jongen of meisje van 11 t/m 13 jaar wil met mij pennen? Ik ben twaalf en mijn hobby's zijn: lezen, pennen en fietsen. Als je me wilt schrijven, schrijf dan naar:
Mark Kramer
Mercurius 44
2221 PK Katwijk aan Zee

Hallo allemaal,
Ik ben een meisje van 12 jaar en stapeldol op paarden.
En ik schrijf kilometers lange brieven. Ik heb dus een penvriendin nodig die niet bang is voor die brieven. Mijn hobby's zijn: pianospelen en tekenen.
Schrijf me! Hoe langer je brief, hoe meer kans.
Ik schrijf iedereen terug.
Jasminka Majdandzic
Steynlaan 86
3851 BT Ermelo

Hoi jij daar,
Ben jij ook gek van dieren en wild van muziek en zwemmen, tennissen en nog veel meer sporten en natuurlijk lezen en pennen en ben jij tussen de 12 en 16 jaar (ik ben 13 jaar),
schrijf dan naar:
Sara van Vliet
P. Potterstraat 52
3061 ZW Rotterdam
p.s. Als je een pasfoto erbij kunt doen leuk. (Ik probeer iedereen terug te schrijven.)

Hoi, ik ben een meisje van 15 jaar en zoek iemand om mee te schrijven. Ik houd van muziek maken (accordeon, piano, dwarsfluit, zang), van acteren, lange brieven schrijven en natuurlijk van lezen.
Wie schrijft?
Fieke van der Veen
Herenweg 80
8435 WX Donkerbroek
P.S. Als ik niet met je wil schrijven, stuur ik je het adres van een ander. Wil je dus een postzegel meesturen?

Hallo, ik ben Famke Wolters en ben 14 jaar. Ik ben op zoek naar een penvriend(in) het liefste uit België. Mijn hobby's zijn tafeltennis, lezen en brieven schrijven. Ben je niet zo iemand die na drie brieven alweer ophoudt? Die moet schrijven naar:
Famke Wolters
Langenakker 82
5731 JT Mierlo (NB)
p.s. postzegel is antwoord!

Hoi allemaal!
Ik ben een dolle tiener van 14 die op zoek is naar een pennevriend(in). Jongen of meisje, maakt niks uit, als je maar ook 14 bent en net zoals ik van lezen, dansen, muziek, lol trappen en dus ook lachen, reizen en brieven schrijven houdt. Lijkt je dit wat? Schrijf dan naar:
Ellen van Effeltaire
Burg. Maehautstraat 71
9820 Merelbeke, België
p.s. postzegel van 14 frank is antwoord!!!

Hallo, ik ben 16 jaar en ik zou graag pennen en postzegels wisselen met een meisje van 14 tot en met 17 jaar. Iedereen krijgt antwoord!
Mijn adres is:
Nora Janssens
Elbeekdries 10
1500 Halle, België

Fantasievolle mensen van 12 t/m 20 jaar, die samen met ons aan een jeugdblad met boekentips, eigen geschreven verhalen en gedichten en tekeningen willen werken. Lijkt het je wat, stuur dan een brief met je persoonlijke gegevens en foto naar:
Redactie 'De Boekenwurm'
Burg. v.d. Stadtstraat 5
1501 SB Zaandam
Groetjes Lisette de Ridder en Bianca v.d. Stadt

GEZOCHT GEZOCHT

PUBLIEKSPRIJS VOOR HET NEDERLANDSE BOEK

KANSHEBBERS VOOR DE PUBLIEKSPRIJS 1991

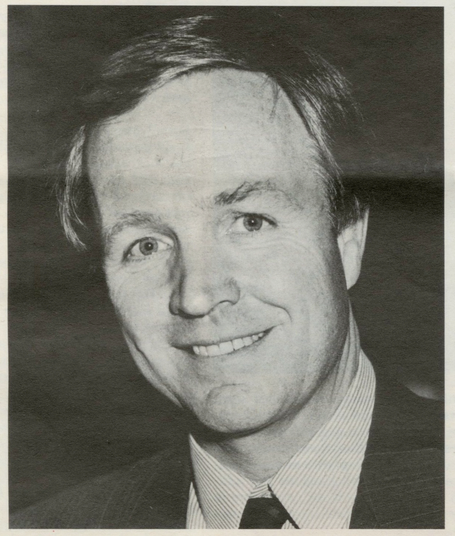

JAN TERLOUW

Briefgeheim
Koning van Katoren
Oorlogswinter
Oosterschelde windkracht 10
Pjotr
Oom Willibrord
De Kloof
Gevangenis met een open deur
De kunstrijder

THEA BECKMAN

Kruistocht in spijkerbroek
Mijn vader woont in Brazilië
Geef me de ruimte!
Triomf van de verschroeide aarde
Het rad van fortuin
Stad in de storm
Wij zijn wegwerpkinderen
Zwerftocht met Korilu
De Gouden Dolk
Hasse Simonsdochter
Wonderkinderen
Een bos vol spoken
De val van de Vredeborch
Kinderen van Moeder Aarde
Het helse paradijs
Het Gulden Vlies van Thule
Het geheim van Rotterdam

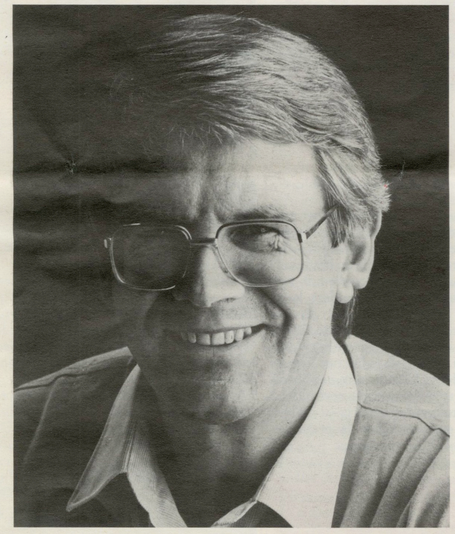

EVERT HARTMAN

Oorlog zonder vrienden
Vechten voor overmorgen
Het onzichtbare licht
Gegijzeld
Buitenspel
Morgen ben ik beter
Het bedreigde land
De droom in de woestijn
Niemand houdt mij tegen

ANKE DE VRIES

Het geheim van Mories Besjoer
De vleugels van Wouter Pannekoek
Belledonne kamer 16
Bij ons in de straat
Wedden dat ik durf!
De Blauwe Reus
Weg uit het verleden
Medeplichtig
Opstand!
Het keteldier
Kladwerk

SPANNEND VOOR ALLE LEEFTIJDEN

PUBLIEKSPRIJS VOOR HET NEDERLANDSE BOEK

Muziek onder woorden

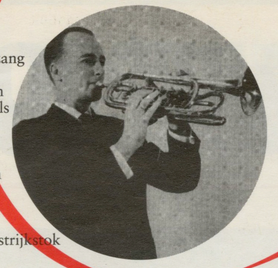

Uitdrukkingen

- Veel noten op zijn zang hebben
- Een toontje lager zingen
- Ieder vogeltje zingt zoals het gebekt is
- De toon aangeven
- Een hoge/andere (of de juiste) toon aanslaan
- De eerste viool spelen
- De lier aan de wilgen hangen
- Er blijft veel aan de strijkstok hangen
- Een fluitje van een cent
- Met stille trom vertrekken
- Het is weer het oude liedje
- Met de muziek meelopen
- Daar zit muziek in
- Op de grote viool spelen
- Dat heb ik nog nooit op de viool horen zingen
- Uit de toon vallen
- De trompet steken

♪♪♪

Altijd muziek – Tessa Duder
uitg. Clavis – Hasselt

Stephanie woont alleen met haar moeder, die cello speelt in een orkest. Zij treedt veel op, ook in restaurants. Hoewel Stephanie van klein kind af aan al heel vaak mee gaat naar repetities, voelt ze zich toch erg eenzaam. De kinderen op school vinden haar gek en spelen niet met haar. Het enige leuke aan Stephanie vinden ze dat haar moeder celliste is!
Muziek bepaalt hun hele leven. Op een avond is Stephanie mee naar een optreden van haar moeder in een restaurant. Daar ontmoet ze een man die ook komt luisteren en haar lijkt te kennen. Stephanie voelt zich erg tot hem aangetrokken en daarom vertelt ze hem haar grootste wens. Ze heeft het nog nooit aan iemand verteld. Later krijgt ze er spijt van, want het blijkt onverwachte gevolgen voor haar te hebben...
Een boek dat nogal verdrietig is, maar gelukkig blijkt aan het eind dat iedereen toch veel plezier beleeft aan muziek.

♪♪♪

Elvis in de wolken – Ernst A. Ekker
uitg. Thieme – Zutphen

Zomervakantie in een warme stad kan oervervelend zijn. Maar gelukkig hebben vijf vrienden een goed plan bedacht. Er komt een groot popconcert van Elvis Presley. Er is een wedstrijd voor muziekgroepen aan verbonden. De beste drie groepen mogen in het voorprogramma spelen. Maar hoe doe je dat als je geen van allen een instrument bespeelt? Één van de vrienden speelt gong. Met behulp van mensen uit de buurt komen ze er toch uit en iedereen is even enthousiast. Een aardig boek voor kinderen vanaf ongeveer 9 jaar.

♪♪♪

De spokenband – Diana Lebacs
uitg. Zwijsen – Tilburg

Dit verhaal speelt op Curaçao. Rudi en Curt zijn dol op dansen en muziek. Ze doen altijd mee aan verschillende concoursen en zijn dolgelukkig als ze weer een trofee hebben gewonnen.
Nu willen ze meedoen aan een muziekconcours. Maar wat te doen als je helemaal geen muziekinstrument bespeelt?
Per toeval komen ze bij de oude Odulio terecht. Deze leert hun spokenmuziek te maken, de muziek van de vroegere slaven op Curaçao. Ze maken zelf de instrumenten zoals die tijden geleden ook door de slaven gemaakt werden.
Samen met Odulio treden de jongens op als de 'Spokenband'.
Een leuk boek voor kinderen vanaf 9 jaar.

Muziek. Heb je er al eens over nagedacht wat er allemaal met het woord 'muziek' bedoeld kan worden? Aan de ene kant is niet alles wat aan een instrument ontlokt kan worden muziek. Anderzijds kan één enkel woord ons als muziek in de oren klinken! We hebben hele dagen de radio aan en besteden daardoor te weinig aandacht aan de enige echte, oorspronkelijke muzikanten, de geboren zangers: de vogels. Of we nu in de stad of buiten wonen, overal brengen ze gratis en voor niks openluchtconcerten voor wie daar oor voor heeft. De lijster is daarbij de voorloper van de grammofoon: wat hij overdag heeft gehoord aan geluiden van andere vogels, van mensen en zelfs van machines, zingt hij aan het eind van de dag na. In het topje van een boom gezeten bootst hij dan het regenliedje van de merel na, het kwetterende gekissebis van mussen die hun territorium beschermen of de heldere keelklanken van een roodborstje in de braamstruiken. Maar ooit hoorde ik tot mijn stomme verbazing hoe een lijster het refrein van een makkelijk in het oor liggende top-hit nafloot. Mijn buurman was de hele dag in de tuin doende geweest en had bijna onafgebroken dat deuntje van Abba gefloten. Hoe goed de lijster daarnaar geluisterd had, bleek 's avonds dus.

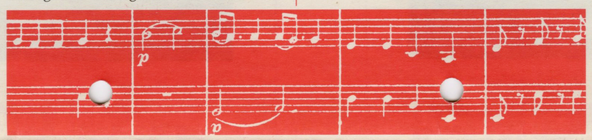

Een wereld van verschil – Patricia MacLachlan – uitg. Lannoo

De elfjarige Minna speelt cello. Samen met Orson, Imelda en de humeurige muziekleraar spelen ze wekelijks kwartetten.
Op een dag komt er een nieuweling bij. Meneer Moks buien verdwijnen nu Lucas in zijn plaats alt kan spelen. Al vanaf het eerste ogenblik voelt Minna zich onweerstaanbaar door de nieuwkomer aangetrokken. Niet alleen speelt hij zuiver en met het juiste gevoel, maar hij is ook grappig en attent. Ze worden vrienden door dik en dun. Door die vriendschap kan Minna haar problemen opeens aan. Toch is ze niet echt gelukkig. Ze wil vibrato uit haar instrument halen. Het heeft er echter alle schijn van dat al haar oefenen vruchteloos zal blijven.

De pianomeester – Rita Törnquist
uitg. Zwijsen – Tilburg

Natasja wil graag piano kunnen spelen, maar ze schrikt als ze daarvoor noten moet leren. Gelukkig vindt haar pianomeester dat helemaal niet nodig. Samen verzinnen ze dan ook de meest gekke spelletjes.
Maar de moeder van Natasja is het daar niet mee eens en haalt haar van pianoles af. Gelukkig hebben Natasja en haar pianomeester toch nog een leuke verrassing in petto voor de laatste voorspeelmiddag.
Als je zelf niet tevreden bent over je muziekles, moet je dit boek vast en zeker lezen! Misschien brengt het je op nieuwe ideeën.

♪♪♪

Een brief van Markus Voet – Els Pelgrom
uitg. Thieme – Zutphen

Hans komt weer eens kwaad uit school, omdat meester ook weer eens boos op hem was: hij kende zijn les weer niet.
Zijn moeder vindt dat hij maar naar de glasbak moet gaan om daar lege flessen in kapot te gooien. 'Smijt ze er maar flink hard in. Daar knap je van op!' Hij knapt er zeker van op. Maar Markus en Suzanna zijn er helemaal niet blij mee. Ze proberen geld te verdienen door muziek te maken. Dan ziet Hans Markus met zijn fluit van zilver. En Suzanna, die zo mooi zingt dat het pijn doet in je buik.
Hans wil zelf graag drummer worden. Op een gegeven moment krijgt Hans een uitnodiging van Markus voor een concert in Amsterdam. Hij geniet ervan! Zou hij later ook zo muziek kunnen maken?
Een boek geschreven voor kinderen vanaf ongeveer 10 jaar.

Het dierenorkest – Hans-Dieter Sumpf
uitg. Big Balloon b.v. – Heemstede

Een kleurrijk prentenboek, bestemd voor kinderen vanaf vijf jaar. Alle dieren in het bos spelen hun eigen instrument. Zo bespeelt de dikke beer de grote bas. De trom, die rommelend van de berg valt, wordt bespeeld door de haas. Muizen klimmen op en neer over de zwarte en witte toetsen van de piano.
Uiteindelijk vormen de dieren uit het bos het grote dierenorkest. De dirigent, de olifant, leidt het orkest met zijn stokje. Hij straalt van opwinding en is dolgelukkig.
Een prentenboek met mooie waterverfillustraties dat tegelijk leuk en leerzaam is.

Is alles hier klassiek? – Miek Dorrestein en Alex de Wolf
uitg. Ploegsma – Amsterdam

Een ander soort boek in de rij van muziek in boeken.
Het is geschreven in opdracht van de Stichting Eeuwfeest Concertgebouw en Concertgebouworkest ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan.
Het gaat over twee jongens die stiekem het concertgebouw in Amsterdam binnensluipen. Er wordt hard gewerkt aan de verbouwing ervan. Alles moet klaar zijn voor het eeuwfeest.
Meerdere malen worden ze betrapt en worden ze weggestuurd. Opeens horen ze muziek en nieuwsgierig als ze zijn proberen ze de Grote Zaal binnen te komen. Daar worden ze betrapt door Maartje, de dochter van een van de orkestleden. Samen gaan ze op onderzoek uit in iedere zaal en kamer. Ten slotte komen ze in de solistenfoyer en wat zich daar allemaal afspeelt...
Een spannend boek met onverwachte gebeurtenissen.
Het is geschreven voor kinderen vanaf ongeveer 10 jaar.

Vier jaargetijden in een doosje

De tonen glijden zuiver en vlekkeloos uit de lange blinkende dwarsfluit. De knopjes dansen onder de voorzichtige vingers soms snel en soms traag op en neer. Even later komen er nog violen en klarinetten op de achtergrond tot leven. Ze snijden het refrein aan. Alles danst. Klinken daar niet de zinderende klanken van een stel cimbalen? De oude dirigent vaart met gesloten ogen en getuite lippen mee op de zachte golfjes. Een vrolijke lente van Vivaldi. Het kabbelende water verheft zich, het groen schiet op. Het voorhoofd van de dirigent trekt zich samen in fijne rimpeltjes die van de vele lentes van de dirigent getuigen. De groene knopjes aan de bomen vouwen zich langzaam maar vol nieuwe levenskracht open. Een zacht briesje voert het laatste bloesemblaadje weg. Iedereen begint het warm te krijgen. De rij evenwijdige strijkstokken klimt hoger. Alles is volgroeid. De nu opengesperde ogen van de dirigent draaien rond in het grijze hoofd. De strijkstokken priemen nu weer de lucht in. Zijn het de moordend warme zonnestralen? Of de bliksemschichten na een zwoele week? Een clavecimbel geeft nu het fijne en het prettige van de zomer weer. Alles zet de laatste pasjes van een moeilijk dansje. De clavecimbel verdwijnt. De zomer ook. De herfst doet zijn intrede. Hij lijkt een beetje op de lente. wat minder pit, een beetje somber maar niet minder levendig. Bruin. Een naspoortje van de zomerzon? Het leven gaat stevig door. Zich alvast klaarmaken voor de winter die zo dadelijk komt. Sommigen nemen hun instrument alvast ter hand om de winter aan te kondigen. Nog enkel bladzijden ver. Alles drijft op de notenbalk verder weg. De golven slaan over de noten heen. Alles rent werkend in het rond. Alles neemt ruime walspassen, de borst vooruit gestoken. De vingers van de cellist springen en wippen. De fluitisten jagen het laatste najaarszuchtje door hun fluit. IJzige tonen van enkele violen klinken. Een hele groep instrumenten houdt nu rust en een deel nestelt zich in de warme schoot van hun bespeler. Een verzameling verschillende geluiden met een prettige, frisse toon zweven in het rond. Even komen weer meer violen tot leven. Ze klimmen voorzichtig een klein eindje en komen daarna weer tot rust. Alles ploft neer na een zware wals.

Joris Bulteel, Edegem, België

EEN PODIUM VOOR EIGEN WERK

Geloof je
in God?
Kun je vertrouwen
Op een wezen
Op een God
Waarvan het bestaan niet zeker is?
Eén ding is zeker
Ik besta
En ik geloof
Ik geloof in mezelf.

Metha de Vries

Doelloos dwaalt hij
door de stille straten van
een stad in de nacht.

Zijn vrienden zijn er niet meer.
Ze zijn vertrokken toen
ze het hoorden.
Bang dat hun hetzelfde
zal overkomen.

Doelloos dwaalt hij
door de stille straten van
een stad in de nacht.

Hij heeft geen zin
om naar huis te gaan.
Thuis, waar z'n ouders
hem niet meer erkennen
als hun zoon.

Doelloos dwaalt hij
door de stille straten van
een stad in de nacht.

Volkomen alleen.
Alleen met z'n verdriet
en z'n angst,
voor de dood.
Onbegrepen en eenzaam
draagt hij zijn lot.
Wachtend tot
zijn einde nadert.
Zoekend naar een vriend
die accepteert,
dat hij AIDS heeft

Hanneke Roozendaal, Oldenzaal

'Flap', doet het blad van Willems pianolesboek.
Do, re, mi, re, fa, la, mi, sol. Willem wordt sloom... Zijn zicht wordt wazig... Hij ziet zichzelf... met een pruik op! Mama mia, nu lijkt hij waarachtig op Mozart. Plots verschijnt een viool in zijn handen. Meteen daarna verschijnt er een piano. Opeens verschijnt er een afgrijselijk monster die zijn beiden instrumenten afpakt. Hij rent er achteraan. Dan keert het monster zich om en smijt zijn lading naar de kraan. 'Flits', hij is gelukkig terug.
'Lekker gespeeld, Willem?' zegt zijn moeder. En hij rent naar zijn muziekleraar om te zeggen dat hij met pianoles stopt.

Daan Stoffelsen

Taalgrappen

Metha de Vries stuurde ons een aantal taalgrappen op die in de nieuwe examenagenda staan. Wij vonden ze zo leuk dat we er een paar overnemen.

Hij was gierig, en niet zo zuinig ook!
Het verschil tussen een nietmachine en een vliegmachine is dat een nietmachine niet, en een vliegmachine niet.
en:
Uw erfgenamen interesseert het niet wat u doet, maar wat u nalaat.

Annique Knorkoert stuurde ons deze:

Brusselaars slikken hondepoep niet meer.
Het grote aantal werkongevallen in de houtzagerij wordt veel te gemakkelijk door de vingers gezien.
Drie maanden na zijn beeldreputatie stak de man op eigen houtje de straat over.

En wat vinden jullie van deze van een inzender die onbekend wilde blijven:

Echtgenoten?
ongetelden;
echt genoten?
zelden

De panfluit

In Arcadië leefde eens een nimf.
Zij heette Syrinx.
(Een nimf is een godin).
Syrinx was de mooiste van alle boomnimfen.
Vele woudgoden hadden geprobeerd haar liefde te winnen, maar zonder succes.
Syrinx wist aan elk aanzoek te ontkomen.
Op een dag probeerde de bosgod Pan haar aandacht te trekken.
Syrinx was daar niet van gediend.
Zij ging er vandoor en zocht in het bos een goed heenkomen.
Pan achtervolgde haar en haalde Syrinx in, vlak voor een brede beek.
Syrinx die in paniek raakte, omdat ze niet verder kon, smeekte de stroomgoden om hulp.
Op het moment dat Pan haar vastgreep, veranderde Syrinx in een rietstengel.
Verward en teleurgesteld stond Pan daar, met de rietstengel in zijn hand.
Maar zijn zuchten veroorzaakte tot zijn grote verbazing toverachtige tonen in het riet.
Opgetogen door zijn nieuwe vondst sneed Pan de stengel in verschillende stukken en maakte de panfluit.
Hij keerde terug en trakteerde iedereen daar op muziek.
Als iemand wat lelijks zei over de panfluit of over de muziek van Pan of over Pan zelf liet Pan diegene de volgende dag zo schrikken dat diegene in paniek verkeerde.

Chantal Brink

Junk

Hij is een junk,
z'n haar is punk,
recht overeind,
geel aan het eind.
Men mag hem niet,
dat doet hem veel verdriet.
Hij zegt: 'Je moet zijn zoals je bent.'
Ook al is men er niet aan gewend.
Heroïne, cocaïne, hij slikt het allemaal.
De oorzaak hiervan is zijn levensverhaal.
Zijn moeder liet hem in de steek, z'n vader is door de drank gestorven.
Zij hebben zijn leven bedorven.
Als je deze jongen ziet,
ontwijk hem dan niet,
en denk dan toch maar...

WE ZIJN ER VOOR ELKAAR!!!

Lian Knip en Elisabeth Tiesinga

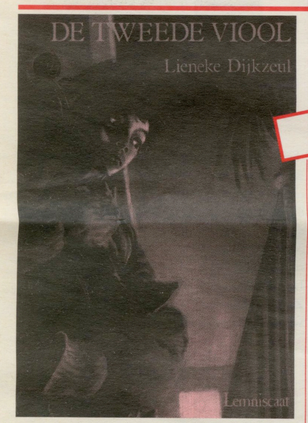

Muziek Muziek Muziek Muziek Muziek FRAGMENT

Lieneke Dijkzeul is een schrijfster om in de gaten te houden. Na haar debuut **Hou je taai!**, waarvoor ze veel waardering oogstte, verschijnt nu haar tweede boek: **De tweede viool**. Was **Hou je taai!** in eerste instantie een vrolijk en geestig boek, **De tweede viool** is serieuzer. Toch zullen degenen die **Hou je taai!** kennen zeker gelijkenis ontdekken. Er zit weer veel vaart in en Lieneke weet, vaak met een enkel woord, ook in dit boek de mensen en situaties heel raak te typeren. Oordeel zelf:

Het regende. Een gluiperige, ijskoude motregen.
David stond voor de etalage van de platenzaak, zijn rechtervoet plat op de grond, de linker opgeheven. Dat deed hij omdat zijn rechtergymp maar een béétje lekte, en de linker een heleboel.
Hij keek naar zijn scheve spiegelbeeld in de natte ruit. Ik lijk wel een manke ooievaar, dacht hij. Kom op, Daaf, durf je, of durf je niet?
In de etalage stonden een paar hoezen van langspeelplaten rechtop tegen de achterwand, ervóór lag een dubbele rij cd's.
David had geen belangstelling voor de platen; hij keek naar de cd's. Ze waren niet geprijsd. Niet dat dat er iets toe deed; hij had toch geen geld.
Zijn tenen begonnen pijn te doen, en hij liet zijn linkerbeen zakken. Tsjk, zei zijn schoen. Ik sta hier al veel te lang, dacht David. Dat valt op. Hij legde zijn hoofd in zijn nek en liet de naaldfijne regen op zijn gezicht neerdalen.
Wel? Niet? Wel? Niet? Wel!
Plotseling vastbesloten duwde hij de winkeldeur open en stapte naar binnen. De nieuwste tophit schalde hem tegemoet, en het was warm in de winkel.
Leeg was het ook. Achter de kassa stond een meisje verveeld kauwgom te kauwen, en bij de rekken stond maar één klant. Shit, daar had hij buiten alvast op moeten letten. Wat nu?
Niks wat nu, hij kon toch gewoon rondkijken? Geen mens die aan zijn neus kon zien wat hij van plan was.
Met zijn handen in zijn zakken slenterde hij langs de rekken, hier en daar stilstaand om een cd beter te bekijken. Hij wierp een vlugge blik op het meisje. Ze was nu bezig haar nagels bij te vijlen. Des te beter. De andere klant was een oude vrouw, zag hij. Hardpaarse sjaal met franje, zwarte cape tot bijna op de grond. Ze stond in de klassieke hoek. Goed zo, daar had hij niets te zoeken.
Hij draaide nog een rondje, bleef staan voor het rek met hits. Daar stond-ie, een hele rij zelfs. David keek nog een keer om zich heen. Het meisje vijlde, de oude dame rommelde in een vak.
Hij stak zijn hand uit, pakte een cd uit de rij en draaide hem om en om alsof hij geen besluit kon nemen. Zijn handen trilden, en bij zijn oog trilde een spiertje mee.
Jack losritsen.
Had hij óók buiten al moeten doen.
Sjaal lostrekken, zodat de einden voor zijn buik bungelden.
Cd terugzetten, andere cd uit het vak halen. Ook terugzetten. Eerste cd weer pakken. Zijn hart bonkte met zware slagen, en het zweet brak hem uit, ondanks zijn natte kleren.
'...don't know why-y-y-y you cry,' zongen de luidsprekers.
Nu of nooit.
Hij bukte zich, zogenaamd om zijn veter vast te maken, en frommelde met die bibberhanden het doosje onder zijn trui. Langzaam kwam hij weer overeind. Zijn ogen flitsten de winkel rond. Het meisje vijlde. Het oude mens was weg.
Gelukt! Nu nog onopvallend buiten zien te komen.
'Ze zijn leeg,' zei een stem.
Davids hart stond stil. Het bloed steeg naar zijn hoofd en één moment schemerde alles voor zijn ogen. Hij draaide zich om.
Het oude mens stond vlak achter hem. Ze knikte naar zijn buik. 'Ze zijn leeg.'
'Wat... wat...' stotterde David.

Publieksprijswedstrijd

We hebben in de vorige krant een wedstrijd uitgeschreven voor de goedkoopste en meest originele suggestie om alle scholieren te laten meedoen met de Publieksprijs.
Over de vraag in deze wedstrijd hebben een aantal van jullie kennelijk heel serieus nagedacht. Er waren nogal wat voorstellen in de richting van meer bekendheid geven, gratis stembiljetten verspreiden, een wedstrijd uitschrijven, enzovoorts. Een ludiekere geest had het idee om op een aantal plaatsen in het land een kettingbrief te starten. Nu zijn wij niet zo sterk in kettingbrieven, maar soms lijkt het wel of wij de enige zijn!

Verreweg de goedkoopste en meest originele suggestie kwam van Meredith Verlooy uit Leuven die voorstelt om te beloven dat iedereen die meedoet met de Publieksprijs NOOIT MEER SPRUITJES HOEFT TE ETEN! Volgens Meredith staat dan heel Nederland op de stoep bij de boekhandel of de bibliotheek.

Meredith, je hebt met recht de Lemniscaatclubtrui gewonnen!

Het Arthur-T-shirt

In de vorige krant geïntroduceerd en nu al op de meest vreemde plaatsen gesignaleerd. En ... bij de meest uiteenlopende mensen.

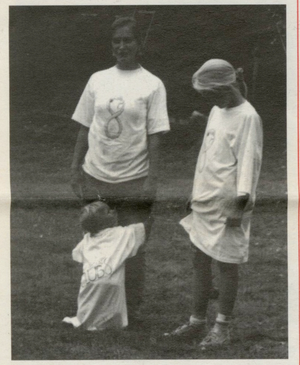

Zoals je ziet, het is wel even opletten dat je de goede maat bestelt. Ze zijn er in S, M, L en XL.
Een verzoekje met een cheque van *f* 12,50 en je krijgt hem thuis gestuurd.

WEDSTRIJD

Wie schrijft het griezeligste griezelverhaal/gedicht/strip? Prijs: een GRATIS boek Inleveren vóór 1 november!

ZETDUIVELTJE

Het was natuurlijk weer raak! De winnaars zijn Deirdre Luyckx uit Roosdaal, België en Marieke Woortman uit Buren.

Oplossing prijsvraag

Het was zeker erg slecht weer. Jullie hebben heel hard gewerkt. We hebben nog nooit zoveel oplossingen binnengekregen als deze keer. Wel waren er veel foutieve oplossingen bij, maar velen hebben het toch geprobeerd. Zo te zien zijn er dus heel wat fanatieke Lemniscaatboeken-lezers onder jullie!
De winnaars zijn: Hanneke van Grol uit Gendringen en Veroniek Rijssaert uit Heule, België. De oplossing was niet KINDERBOEK, niet WIN EEN BOEK en ook niet KIND IN NOOD.
De juiste oplossing was KIND EN BOEK. De volgende keer meer succes gewenst.

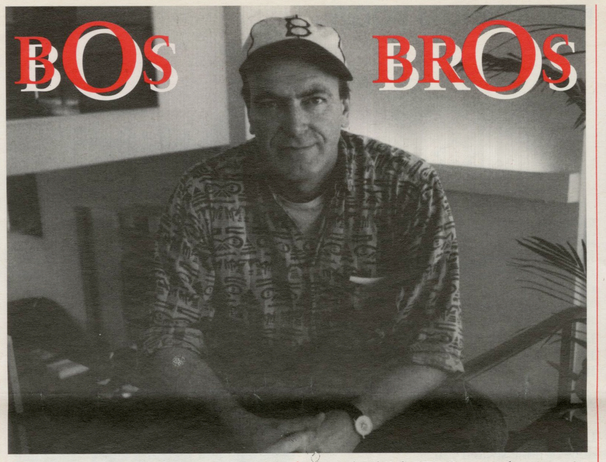

'Ik kom jullie ophalen met een zwarte Panda. Tot zo!' Jeempie, dat is nog eens sjiek; zo maar opgehaald worden door één van de Bos Bros-medewerkers. In het Bos Bros-gebouw hing een gezellig sfeertje. Zo zagen we er een moederhond, die bezorgd achter haar puppie aanliep, die weer eens op zoek was naar avontuur. Burny Bos kwam naar ons toe en stelde zich voor. We konden met de eerste vraag beginnen:

Wat is Bos Bros?
'We zijn een bedrijf dat televisieprogramma's maakt, die speciaal bestemd zijn voor jonge kinderen tot een jaar of twaalf. Elke week zenden we uit. Zo maken we programma's als **Studio Trappelzak, Brieven aan de Koningin, de Ko de Boswachter-show** en **Kinderen van Waterland**. Al die programma's maken we zelf.'

Goh, hoe doen jullie dat dan?
'We verzinnen...' Trringgg, de telefoon. Burny neemt op en vraagt: 'Willen jullie suiker in je koffie?' Wij proesten het uit...'eh, nee, dank je.' Goh, gaat dat zo hier. Maar Burny vertelt al verder: 'We verzinnen het en dan gaan we een script maken (dat betekent dat ze alles op papier gaan zetten). Daarna huren we mensen in zoals een cameraman, mensen voor het licht en het decor en dan gaan we aan de slag. Als alles is opgenomen, leveren we een compleet filmpje af.'

En hoe lang duurt dat dan, van het idee tot en met het moment dat het filmpje klaar is?
'Dat hangt er een beetje van af wat voor soort filmpje je maakt. Maar als je bijvoorbeeld **Kinderen van Waterland** of **Mijn vader woont in Rio** doet, dan ben je vanaf het moment dat je begint te schrijven tot het moment dat alles klaar is, ongeveer een jaar bezig.' Jeemig, dat zijn vier uitgaven van de Lemniscaatkrant, denken wij. 'Sommige andere programma's, zoals liveprogramma's, kun je veel sneller maken. De programma's die wij maken, kosten echter vrij veel tijd.'

Hoe is Bos Bros aan zijn naam gekomen? En hoe is het ontstaan?
'Ik doe het samen met mijn broer Frank. Hij doet meer de zakelijke kant. We zijn dus eigenlijk de Bos Brothers en afgekort is dat dus: Bos Bros. En hoe het ontstaan is? Ik werkte bij de VPRO, maar dat ging mis. Toen vroeg de AVRO of ik bij hen wilde komen werken. Dat wilde ik wel, maar niet in vaste dienst. Ik wilde een eigen bedrijfje en ik kreeg in de loop der tijd zoveel te doen, dat ik dat bedrijfje kon beginnen.'

Jullie doen tegenwoordig veel met boeken. Kunt u daar wat over vertellen?
'Er zijn een hele hoop leuke boeken, maar er zijn maar weinig leuke televisieprogramma's. Toch zijn kinderen steeds meer geneigd méér tv te gaan kijken en steeds meer boeken te gaan lezen. Daarom dachten we: waarom zouden we niet boeken op de tv gaan brengen? Inmiddels hebben we een prentenboeken-serie (Timboektoe) van allerlei prentenboeken die we verfilmd hebben. Sommige als tekenfilmpje en andere als prentenboek, waarbij een verhaaltje wordt verteld. Die filmpjes brengen we uit op video, samen met Lemniscaat. We hopen in de toekomst niet alleen prentenboeken, maar ook andere boeken te verfilmen. Zoals bijvoorbeeld de boeken van Astrid Lindgren.'

En worden die beeldcassettes (want zo heten de video's) nou duurder dan de boeken?
'Het maken ervan is wat duurder, maar we proberen de video's zo goedkoop mogelijk te houden. Goedkoper dan vijfentwintig gulden is helaas niet mogelijk. Liever zouden we ze nog wat goedkoper maken, maar dat kan echt niet. Dan kost het te veel geld.'

Op de Lemniscaat-vergadering hoorden we dat jullie ook boeken van Annie M.G. Schmidt gaan verfilmen. Kunt u daar iets over vertellen?
'Dat is niet helemaal zo. Ik had de AVRO en Querido, de uitgever van de boeken van Annie M.G. Schmidt voorgesteld alle boeken van haar te verfilmen. Ze hebben het idee opgepikt en er is een Stichting, **de kinderen van Annie M.G. Schmidt**, opgericht. Die Stichting zal dan bekijken welke boeken bij welke producent verfilmd zullen worden.'

Goh, wat leuk allemaal! Er zijn dus nog leuke dingen te verwachten. Als jullie de programma's van Bos Bros willen zien, voor zover je ze nog niet kent, kijk dan op donderdag en zaterdag vanaf 17.00u naar de AVRO! Daniëlle en Ceciel

IN HET VOLGENDE NUMMER

- Griezelen bij de centrale verwarming (griezelboeken en verhalen)
- Een tipje van de sluier van het nieuwe boek van Anke de Vries
- Een interview met Jos Maes, boekwinkelier in Leuven
- Een interview met Liva Willems

Opfrisser

Vroeger ... (dat kunnen we zeggen nu we al bijna 5 jaar bestaan!) kreeg je als je als school 50 leden had een pakket boeken voor de schoolbibliotheek. Een aantal leden vroeg ons of dat aanbod nog steeds geldt. We wisten het niet. Toen hebben we maar besloten dat dit aanbod nog steeds van kracht is. Dus, als je de namen van 50 kinderen van jouw school opgeeft (of je leraar Nederlands zover krijgt dat hij dat voor je regelt) dan komen wij langs met een pretpakket voor de schoolbibliotheek.

Nog iets anders...

Een ander aanbod geldt ook nog steeds, en dat is dat als je vijf nieuwe leden opgeeft je een gratis Lemniscaatboek naar keuze krijgt. De aanmeldingsbriefjes moeten dan wel bij elkaar in een envelop zitten. Brieven zo van: 'hier zijn er twee en volgende maand komt de rest' doen niet mee. Dat levert voor ons een onoverkomelijke hoeveelheid administratie op.
Kortom: even er tegenaan en je hele familie is lid en je boekenkast vol!

NIEUW LID

AANMELDINGSFORMULIER
LEMNISCAATCLUB
voornaam

achternaam

adres

postcode/woonplaats

land

jongen/meisje

boekhandel/plaats

lidmaatschapsgeld betaald op:

(het lidmaatschapsgeld bedraagt *f* 10,- of 195 BF per kalenderjaar en moet worden overgemaakt voor Nederland op postgiro rekening 614919 of rek. nr. 501546839 ABN Rotterdam t.n.v. De Lemniscaatclub, Postbus 4428, 3006 AK Rotterdam, en voor Vlaanderen op rek. nr. 320-0411311-04 BBL t.n.v. De Lemniscaatclub 2100 Antwerpen)
Zodra wij de betaling binnen hebben sturen wij je het hele pakket toe.

COLOFON

De Lemniscaatkrant, de krant van de Lemniscaatclub. Verschijnt viermaal per jaar.
Redactie: Ine Orbons, Daniëlle Berrevoets, Jos Maes, Karlijn Verlinde, Linde Vissenaeken, Cecile Nijst, Anne-Marie Radstake, Mirjam Elbers, Manon Ostendorf en Jean Chr. Boele
Productie: Lemniscaat, Rotterdam
Zetwerk en lay-out: Mat-zet bv, Beesd
Druk: Ten Brink, Meppel
Redactieadres: Postbus 4428, 3006 AK Rotterdam

SPECIALE
PUBLIEKSPRIJS VOOR HET NEDERLANDSE BOEK
BIJLAGE

PUBLIEKSPRIJSBIJLAGE MET:

- ALLES OVER THEA BECKMAN, PAUL BIEGEL, GUUS KUIJER, EVERT HARTMAN, H. DE ROOS, DICK BRUNA, JOKE VAN LEEUWEN, JAN TERLOUW, ANNIE SCHMIDT, MIEP DIEKMANN EN ANKE DE VRIES
- UITLEG OVER DE PUBLIEKSPRIJS
- WEDSTRIJD VAN HET CPNB MET PRACHTIGE PRIJZEN
- SPECIALE LEMNISCAATCLUB-PRIJSVRAAG IN DE VORM VAN EEN LITERAIR KRUISWOORDRAADSEL

Thea Beckman werd op 23 juli 1923 in Rotterdam geboren. Studeren was er in haar jeugd niet bij. In die tijd was dat, tot grote spijt van de jonge Thea, voor een meisje zeer ongewoon. Toen haar kinderen groot waren, besloot Thea Beckman haar oude droom alsnog in vervulling te laten gaan: ze ging studeren. In 1981 studeerde zij af in de sociale psychologie. Ze begon al met schrijven in 1947, maar pas in de jaren zeventig, toen de kinderen haar zorg niet meer nodig hadden, kwam ze werkelijk tot ontplooiing. En nu volgen haar boeken elkaar snel op. Zelf vertelt ze wat de mooiste redenen voor haar waren om juist kinderboeken te gaan schrijven. 'Ten eerste ben ik dol op kinderen en verder schrijf ik juist die boeken die ik vroeger als kind zelf had willen lezen. Bovendien kan ik beter overweg met de jeugd dan met mijn eigen generatie. Misschien ben ik wel nooit volwassen geworden.'
Thea Beckman schrijft dit jaar het Kinderboekenweekgeschenk. Je krijgt het gratis bij aankoop van een boek van minimaal f 19,50 tijdens de Kinderboekenweek.

De boeken van Thea Beckman werden in vele talen vertaald, namelijk in het Engels, Spaans, Catalaans, Duits, Hongaars, Russisch, Zuidafrikaans, Amerikaans, Canadees, Deens, Japans, Fins, Bulgaars, IJslands, Grieks en Fries.

VERGEET NIET EEN STEMBILJET IN TE VULLEN. HAAL ER EEN BIJ DE BOEKHANDEL OF BIBLIOTHEEK

FRAGMENT

De steen! Waar was de steen? Radeloos keek hij rond. Boven op het talud zag hij Leonardo staan, die stomverwonderd neerkeek op de stroom kinderen die maar bleef voortgolven. De student wenkte hem, maar Dolf reageerde er niet op. Hij bleef worstelen tegen de draad in om bij de berk te komen – want daar ergens moest de steen liggen. En hij was er vlak bij.
Een grote jongen duwde hem. Een paar meisjes hielden zijn armen vast om zelf niet te vallen. Een andere jongen, gekleed in grauwe lompen, sprong opeens op een verhoging en zwaaide wild met zijn armen. Hij riep iets onverstaanbaars. Dolf begreep opeens dat die boerenjongen op de steen stond! De voorbijstromende kinderen keken op, wezen naar de boerenknaap, lachten om hem. Sommigen riepen vrolijk iets terug. Aan Dolf werd gerukt, geduwd, hij moest zich schrap zetten om niet meegesleurd te worden.
'Laat me door!' gilde hij over de zee van kinderkopjes heen. 'Hé, daar, ga weg jij. Ik moet daar staan.'
De jongen op de steen maakte danspasjes en grimassen. Hij gaf een voorstelling. De kinderen die voorbij golfden juichten hem toe, velen bleven staan, zich evenals Dolf schrap zettend. Als een muur stonden ze tussen Dolf en de jongen. Dolf, helemaal in paniek, stompte, sloeg, trapte. Een paar kinderen gilden, deinsden terug van de steen. Dolf keek op. De steen was leeg en op de plaats waar de vette cirkels zoëven nog duidelijk afgetekend hadden gestaan, was nu een flauwe holte te zien. Met een sprong was Dolf er op. Onbeweeglijk, met een hart dat uit zijn borst dreigde te springen en een keel die dicht zat van angst, stond hij daar. En wanhopig begon hij weer te tellen:
'...vijf, zes, zeven...' om vooral niet te hoeven denken. Om de vraag: waar is die jongen gebleven? niet in zijn brein te hoeven toelaten. Hij sloot de ogen.
'...drie-en-twintig, vier-en-twintig, hij sprong er af, ik zàg het, acht-en-twintig, negen-en twintig, die kinderen gilden omdat ik ze duwde, niet omdat...vijf-en-dertig, zes-en-dertig... Straks komt die dreun weer en sta ik in het laboratorium van dr. Simiak. Acht-en-veertig, negen-en-veertig, die jongen is er gewoon afgesprongen en ik ben niet te laat gekomen.'
Hij durfde niet op zijn horloge te kijken, hij durfde zich niet te verroeren, en vooral durfde hij niet toegeven dat hij gezien had, wàt hij had gezien: hoe een dertiende-eeuwse jongen, die op een steen had staan dansen, er opeens niet meer was...
Maar hoe Dolf ook trachtte datgene wat hij voor zijn ogen had zien gebeuren weg te denken, weg te tellen – diep in zijn brein was er de volstrekte zekerheid dat het die jongen was geweest die werd weggeflitst. En dat het voor hem, Dolf Wega, te laat was.
In zijn oren dreunde opeens de stem van dr. Simiak, die uitlegde: 'En als het mislukt, ik bedoel als je er op het juiste moment niet bent, zul je de rest van je leven in het verkeerde tijdperk moeten rondwalen. Dan ben je voor ons verloren.'
uit: **Kruistocht in spijkerbroek**, uitg. Lemniscaat

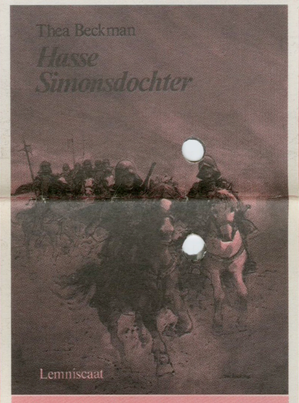

In de boekhandel kun je de volgende boeken van Thea Beckman vinden:

Kruistocht in spijkerbroek, **uitg. Lemniscaat – 1973 Gouden Griffel; 1976 Beste Historische Jeugdboek**

Stad in de storm, **uitg. Lemniscaat – 1979 Zilveren Griffel**

Zwerftocht met Korilu, **uitg. Lemniscaat – 1970 Zilveren Griffel**

Mijn vader woont in Brazilië, uitg. Lemniscaat

Geef me de ruimte, **uitg. Lemniscaat**

Triomf van de verschroeide aarde, uitg. Lemniscaat

Rad van fortuin, **uitg. Lemniscaat**

Wij zijn wegwerpkinderen, uitg. Lemniscaat

De Gouden Dolk, **uitg. Lemniscaat**

Hasse Simonsdochter, **uitg. Lemniscaat**

Wonderkinderen, **uitg. Lemniscaat**

Kinderen van moeder aarde, uitg. Lemniscaat

Het helse paradijs, **uitg. Lemniscaat**
Bos vol spoken, uitg. Lemniscaat

De val van de Vredeborch, uitg. Lemniscaat

Het Gulden Vlies van Thule, uitg. Lemniscaat

Het geheim van Rotterdam, uitg. Lemniscaat

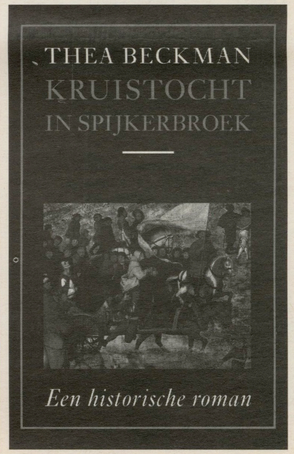

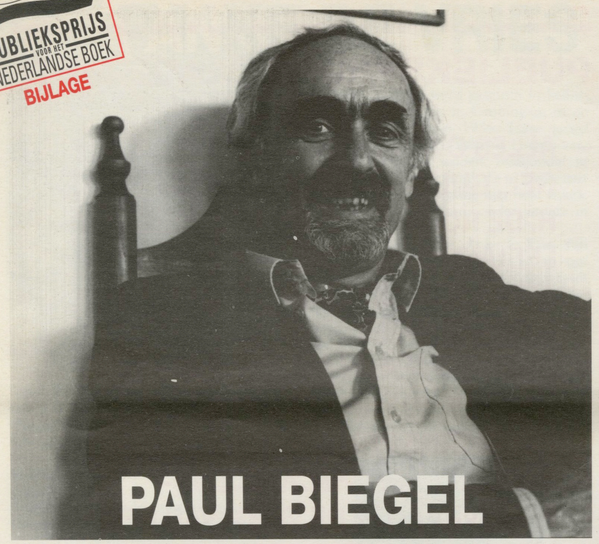

PAUL BIEGEL

Paul Biegel werd op 25 maart 1925 in Bussum geboren als jongste uit een gezin van negen kinderen. Toen het Paul Biegel met zijn studies rechten en muziek niet erg mee zat, ging hij stripverhalen schrijven voor de Marten Toonder Studio. Op 27-jarige leeftijd schreef hij zijn eerste sprookjesverhaal.

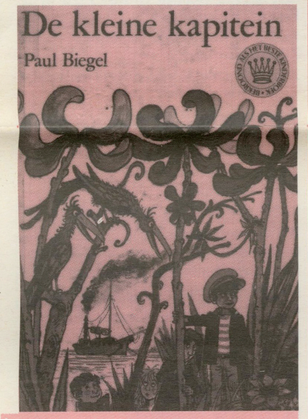

Inmiddels heeft Paul Biegel meer dan 40 boeken geschreven. Over het algemeen zijn het sprookjesachtige verhalen, die voor de helft bestaan uit verzonnen situaties en voor de andere helft uit situaties zoals jij en ik die dagelijks op straat tegen kunnen komen. Verder maakt Paul Biegel graag woordspelingen en gebruikt hij in zijn boeken veel uitdrukkingen met dubbele betekenis, diepere waarheden die je op het eerste gezicht niet eens opvallen. Zelf zegt Paul Biegel dat hij heel veel aandacht besteedt aan zijn taal. Hij vergelijkt schrijven met inv[illegible]en. Als het uiteindelijke boek door de lezer 'ontdooid' wordt, moet het altijd 'vers' smaken!
In 1973 kreeg Paul Biegel de Nederlandse Staatsprijs voor Kinder- en Jeugdliteratuur. Hij heeft twee keer het Kinderboekenweekgesc[illegible]k geschreven: in 1977 **Wie je droomt ben je zelf** en in 1989 **Het eiland daarginds**.

In totaal zijn 24 boeken van Paul Biegel vertaald. Je kunt ze vinden in het Engels, Duits, Frans, Spaans, Deens, Zweeds, Welsh, Japans, Faröers en Zuidafrikaans.

FRAGMENT

'Oei!' riep Marinka. Ze keek naar de kleine kapitein die niet ronddanste en niet gewichtig deed. Hij stond daar alleen maar met een stoere pet op en de verre zee lag in zijn ogen. Juffrouw Marinka kreeg een raar gevoel van binnen, alsof ze van vuur was, en dat kwam omdat ze verliefd werd, want dat doen grote mensen.
'Het ketelvuur moet opgestookt worden,' zei de stoere kapitein. 'Want we moeten meteen weg.'
Dikke Druif en bange Toontje gingen brandhout zoeken in het grote bomenbos.
'Voorzichtig aan hoor, kerel,' zei bange Toontje. 'Je weet immers nooit.'
'Laat ze maar opkomen,' sprak Druif. Hij kneep in zijn spierballen en beende weg.
Dikke Druif sprokkelde tot aan de zandheuvel en daar stak een dikke wortel uit.
'Dat is dan m'n laatste tak,' mompelde Druif hijgend en hij rukte hem los.
Toen bleef hij verstijfd staan.
Het zand bewoog en er kwam een ding bovenuit.
Een teen.
Een verschrikkelijk grote teen, zo dik als zijn eigen grote mensen vuist.
Dikke Druif liet zijn stapel brandhout vallen en begon te beven. De grote teen bewoog.
Dikke Druif gaf een gil en rende weg.
'Een reus!' schreeuwde hij, 'een echte!'
Met dertig harde hol-voetstappen was hij bij de boot en sprong erop. De anderen ook.
Op het eiland klonk een rommelend geluid, als onweer en gapen tegelijk. En Marinka zag dat de zandheuvel begon te woelen als een aardbeving.
'Weg!' schreeuwde ze. 'Gauw, daar is iets!'
Dikke Druif smeet het sprokkelhout van bange Toontje op de hete as en begon te blazen. Het ketelvuur laaide op en stoom begon te sissen. De kleine kapitein stond aan het roer. Bange Toontje wilde het ruim in, maar hij moest eerst het touw losmaken.
Toen begon de Nooitlek langzaam te varen, de baai over, naar de uitgang in de rotsen.
'Een reus!' gilde Marinka. 'Het is echt waar! Ik zie hem!'
Ze wees over de reling naar de zandheuvel, waar een torenhoge man overeind kwam zitten. Hij had onder het zand liggen slapen, maar nu was hij wakker en krabde in zijn woeste haren. Zijn mond gaapte als een spelonk en hij brulde 'Aaioe-oe!'
De Nooitlek spoot door het water en de kleine kapitein stuurde recht naar de rots-doorgang. Maar vlak ervoor riep hij ineens: 'Volle kracht achteruit!';
'Wat?' schreeuwde Druif, en op hetzelfde ogenblik klonk er een schurend gekraak. De boot lag vast. Muurvast tussen de rotsen geklemd, opzij en van boven.
Ook de Nooitlek was gegroeid. Te groot voor de uitgang...
'Gggrrr,' gaapte de reus nog eens.
uit: **De kleine kapitein**, uitg. Holland

Boeken van Paul Biegel, die je in de boekhandel kunt kopen, zijn:
Het sleutelkruid, uitg. Holland – 1965 Kinderboek van het jaar
De twaalf rovers, uitg. Holland – 1972 Zilveren Griffel; 1973 Nienke van Hichtumprijs
De kleine kapitein, uitg. Holland – 1972 Gouden Griffel
Het olifantenfeest, uitg. Holland – 1974 Zilveren Griffel
Haas, eerste boek, uitg. Holland – 1982 Zilveren Griffel
De rode prinses, uitg. Holland – 1988 Zilveren Griffel
Anderland, een Brandaan mythe, uitg. Holland – 1991 Woutertje Pieterse Prijs

De Kukelhaan, uitg. Holland
Ik wou dat ik anders was, uitg. Holland
De tuinen van Dorr, uitg. Holland
Sebastiaan Slorp, uitg. Holland
Reinaart de Vos, uitg. Holland
De kleine kapitein in het land van Waan en Wijs, uitg. Holland
De vloek van Woestewolf, uitg. Holland
Het stenen beeld, uitg. Holland
Twaalf sloeg de klok, uitg. Holland
De kleine kapitein en de schat van Schrik en Vreze, uitg. Holland
Het spiegelkasteel, uitg. Holland
De dwergjes van Tuil, uitg. Holland
De rover Hoepsika, uitg. Holland
De brieven van de generaal, uitg. Holland
Virgilius van Tuil, uitg. Holland
Virgilius van Tuil op zoek naar een taart, uitg. Holland
De toverhoed, uitg. Holland
Virgilius van Tuil en de rijke oom uit Zweden, uitg. Holland
Jiri, uitg. Holland
Haas, tweede boek, uitg. Holland
Haas, derde boek, uitg. Holland
Virgilius van Tuil overwintert bij de mensen, uitg. Holland
Tante Mathilde en de sterren van de Grote Beer, uitg. Holland
De zwarte weduwe, uitg. Holland
Japie en de dingen, uitg. Oberon
Japie en het grote geld, uitg. Oberon
Van de oude dame en de muis, uitg. Holland
Japie rekent af, uitg. Oberon
Beer in het verkeer, uitg. Holland
Juttertje Tim, uitg. Holland

De volgende boeken van Paul Biegel zijn op cassette verkrijgbaar:
De zeven veren van de papegaai, uitg. IC
De rattenvanger van Hameln, uitg. IC

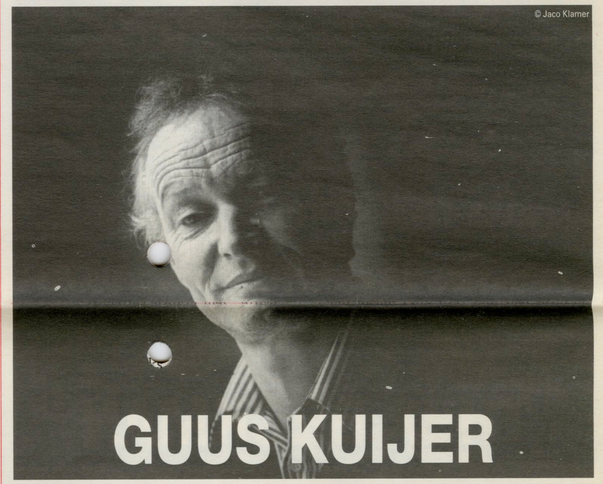
© Jaco Klamer

GUUS KUIJER

Guus Kuijer werd op 1 augustus 1942 in Amsterdam geboren. Op school had hij het absoluut niet naar zijn zin. Nadat hij drie keer was blijven zitten, werd hij naar een internaat gestuurd. Toch ging hij uitgerekend voor onderwijzer studeren. Hij heeft zes jaar voor de klas gestaan. Over zichzelf zegt Guus Kuijer: 'Ik ben op een hoop scholen geweest. Ik verveelde me rot. Op mijn vijftiende ben ik gaan schrijven. Sindsdien verveel ik me niet zo vaak meer. Ik heb een neus, tamelijk wat oren en een grote mond. Ik ben wat langer dan vroeger en ook wat ouder. Van eten en slapen heb ik een gewoonte gemaakt. Ik kan een spreeuw van een mus onderscheiden en ik kan in vier talen tot tien tellen. Ik heb ontdekt dat het soms regent, terwijl op andere dagen de zon schijnt. Volgens sommige mensen zijn mijn boeken mooi, volgens andere zijn ze waardeloos. Van sommige mensen houd ik meer dan van andere.'
'Ik was vroeger een heel braaf jongetje', heeft hij ook eens gezegd. Inmiddels is hij al 49, maar toch voelt hij zich nog een beetje kind. Hij heeft het niet zo op volwassenen en laat dat in zijn boeken heel vaak merken. Mede daardoor betekenden de boeken van Guus Kuijer een kleine revolutie in de Nederlandse kinderboekenwereld. Door hun heel directe taal, maar vooral door de manier waarop zijn boeken 'van binnenuit beleefd zijn' door de kinderen waarover de boeken gaan. Ook is Guus Kuijer erg knap in het weergeven van gesprekken tussen mensen. Uit die gesprekken leer je hun karakter heel goed kennen: je ziet ze als het ware praten en bewegen.
In 1979 ontving Guus Kuijer de Staatsprijs voor kinder- en jeugdliteratuur.
De boeken van Guus Kuijer werden veel vertaald, waaronder in het Duits, Engels, Frans, Japans, Spaans, Noors, Deens en Zweeds.
De volgende boeken van Guus Kuijer zijn verkrijgbaar in de boekhandel:
Met de poppen gooien, uitg. Querido – 1976 Gouden Griffel
Grote mensen, daar kan je beter soep van koken, uitg. Querido – 1977 Zilveren Griffel
Eend voor eend, uitg. Querido – 1984 Zilveren Griffel
Tin Toeval en de kunst van het verdwalen, uitg. Querido – 1988 Zilveren Griffel
Tin Toeval en het geheim van Tweebeenseiland – 1988 Zilveren Griffel
Een gat in de grens, uitg. Querido
Drie verschrikkelijke dagen, uitg. Querido
Op je kop in de prullenbak, uitg. Querido
Pappa is een hond, uitg. Querido
Krassen in het tafelblad, uitg. Querido
Hoe Mieke Mom haar maffe moeder vindt, uitg. Querido
Een hoofd vol macaroni, uitg. Querido
Ik woonde in een leunstoel, prentenboek, samen met Mance Post, uitg. Querido
De tranen knallen uit mijn kop, uitg. Querido
Het grote boek van Madelief, uitg. Querido
De zwarte stenen, uitg. Querido
Het land van de neushoornvogel, uitg. Querido
De jonge prinsen, uitg. Querido
Tin Toeval en de kunst van Madelief, uitg. Querido
Olle, uitg. Querido

EVERT HARTMAN

Evert Hartman is geboren op 12 juli 1937 te Dedemsvaart. Het eindexamen van de H.B.S. deed hij in 1956, waarna hij tot 1958 in militaire dienst was. In 1958 ging hij sociale geografie studeren aan de Rijksuniversiteit in Utrecht. Hij sloot zijn studie in 1965 af met een doctoraal examen. Vanaf 1962 is hij leraar aardrijkskunde aan het Menso Alting College te Hoogeveen.
Hij is voorzichtig begonnen met het schrijven van korte verhalen voor 'eigen gebruik'. In 1972 schreef hij zijn eerste roman voor volwassenen. In 1978 begon hij met het schrijven van kinderboeken, omdat hij in de klas dagelijks met tieners geconfronteerd werd. Net als in zijn boeken voor volwassenen werden het spannende verhalen, waarin een opeenvolging van gebeurtenissen de lezer meesleept. Hij kiest telkens originele thema's, die volop in de belangstelling staan. Evert Hartman heeft zich in iets meer dan tien jaar tijd ontpopt tot een van de meest gelezen jeugdauteurs in Nederland en Vlaanderen.

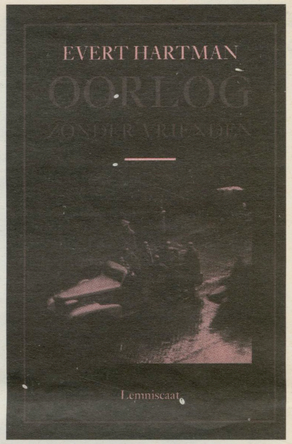

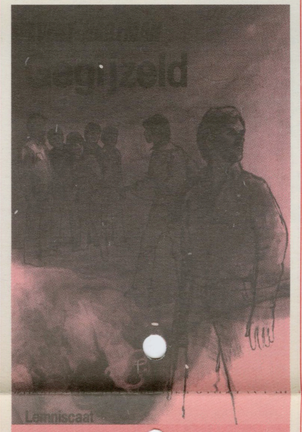

De boeken van Evert Hartman zijn vertaald in het Amerikaans, Engels, Duits, Spaans, Deens en IJslands.

Alle boeken van Evert Hartman kun je bij de boekhandel vinden:
Oorlog zonder vrienden, uitg. Lemniscaat
Vechten voor overmorgen, uitg. Lemniscaat
Het onzichtbare licht, uitg. Lemniscaat
Gegijzeld, uitg. Lemniscaat
Buitenspel, uitg. Lemniscaat
Morgen ben ik beter, uitg. Lemniscaat
Het bedreigde land, uitg. Lemniscaat
De droom in de woestijn, uitg. Lemniscaat
Niemand houdt mij tegen, uitg. Lemniscaat

SPECIALE PUBLIEKSPRIJS VOOR HET NEDERLANDSE BOEK BIJLAGE
VERKIEZING VAN DE MEEST GELIEFDE JEUGDBOEKENSCHRIJVER

FRAGMENT

Opa en Madelief vinden een goed plaatsje in de trein. Madelief bij het raam en opa tegenover haar, ook bij het raam.
'Nu rij jij achteruit denk ik,' zegt Madelief.
'Geeft niks,' zegt opa. 'Zo kom je d'r ook.'
De coupé is bijna vol als er een mevrouw binnenkomt. Ze heeft een jongen bij zich. Hij is ongeveer even oud als Madelief.
De mevrouw gaat naast Madelief zitten. De jongen naast opa. Hij kijkt ontevreden in 't rond.
'Ik wil bij het raampje,' zeurt hij.
'Dat gaat niet Fransje,' zegt de mevrouw. 'Daar zit die meneer.'
Fransje kijkt opa aan. Opa kijkt vriendelijk terug. 'Dag jongeman,' zegt hij.
Fransje zegt niks. Hij kijkt alleen maar kwaad. 'Je zei dat ik bij 't raampje mocht,' zeurt hij verder.
De mevrouw zucht. 'Je ziet toch dat er geen plaatsen meer vrij zijn?' zegt ze zenuwachtig.
'Die meneer kan daar toch weg?' Fransje wijst naar opa.
'Fransje!' roept de mevrouw uit. Haar gezicht zit opeens vol rooie vlekken.
Madelief bijt op haar lip. Wat een vervelend joch is dat! Ze zou hem graag een schop geven.
'O ja,' zegt opa rustig. 'Ik kan wel weg, maar ik doe 't niet. Ik zit hier goed. Lekker bij 't raampje.' Hij knikt Fransje vriendelijk toe.
'Hahaha,' lacht Madelief. Die opa! Die kon goed pesten zeg!
Fransje kijkt haar venijnig aan. 'Stomme griet,' zegt hij.
'Wat zeg je?' vraagt Madelief
'Fransje, hou je mond,' snauwt de mevrouw.
'Stomme griet,' zegt Fransje nog een keer.
'Moet je een schop?' vraagt Madelief.
'Goeie vraag,' zegt opa.
Fransje ziet een beetje bleek. Zijn mond is nog maar een dun streepje.
'Die griet wil me schoppen mam,' zegt hij.
'Fransje!' kreunt zijn moeder.
'Ach,' zegt opa met medelijden in zijn stem. 'Bent u de moeder?'
De mevrouw kijkt opa verlegen aan. 'Ja,' zegt ze. 'Ze zijn wel-es lastig hè, op die leeftijd.'
'Als ik niet bij 't raampje mag, ga ik op de bank staan!' schreeuwt Fransje opeens.
Zijn moeder [illegible]it vermoeid haar ogen. Ze zegt maar niks meer.
'Moeje doen,' zegt opa.
'Watte,' zegt Fransje verbaasd.
'Op de bank gaan staan.'
Fransje kijkt opa onderzoekend aan.
'Mam,' zeg[illegible] dan zeurderig. 'Die man zegt dat ik op de bank moet gaan staan.'
'Als je 't maar laat', snauwt zijn moeder.
'Je kan ook op je kop gaan staan,' zegt opa.
'Of op je handen,' giechelt Madelief.
Fransje kijkt onrustig van opa naar Madelief en weer terug.
'Mam,' zeurt hij dan, 'die man en die griet pesten me.'
Opa en Madelief kijken elkaar aan. Dan barsten ze in lachen uit.
'O, o, o,' steunt opa. 'Wat hou ik toch van kinderen.'
'Hihihi,' giechelt Madelief. 'En vooral van Fransje!'
Fransje slikt zenuwachtig. Zijn moeder kijkt bleek een andere kant op.

uit: **Krassen in het tafelblad**, uitg. Querido

uit: **Krassen in het tafelblad**

FRAGMENT

'Doe niet zo stom! [illegible]t is toch te gek dat je verplicht bent te werken voor...voor de Duitsers?'
'Waarom?'
'Waarom..., waarom...! Snap je dat dan niet? Jij doet toch ook geen werk waar je geen zin in hebt?'
'Als het moet... Iedereen heeft de plicht om...'
'Ach, wat plicht! Dan krijgen de moffen ons precies waar ze ons hebben willen. Straks mag er helemaal niks meer. Zou jij dat leuk vinden?'
Hij spreidde zijn handen. 'Je kunt toch niet alles doen waar je zin in hebt! Mijn vader zegt...'
'En mijn vader zegt dat iedereen die voor de moffen werkt een landverrader is. En de NSB-ers zijn...' Ze zweeg geschrokken.
Arnold strengelde zijn vingers in elkaar.
'Ik weet wat je wou zeggen', zei hij bitter. 'De NSB-ers zijn de ergste landverraders... Marloes, geloof je dat echt?'
Marloes sloeg haar ogen neer.
'Ik bedoel', ging hij verder, 'wij willen ook graag dat iedereen het goed heeft, dat iedereen..., ik weet niet hoe ik het zeggen moet.'
Ze antwoordde: 'Maar daar hoef je toch geen mensen voor aan te brengen.'
'Dat heb ik ook nooit gedaan!'
'En Moolenaar dan, vorig jaar?'
'Dat was mijn schuld niet. Dat was Piet Bergman...'
'Piet Bergman is jouw vriendje.'
'Ik zie hem alleen op school.'
'Nietwaar. Ik heb jullie wel eens samen in de stad gezien – collecteren voor de Winterhulp.'
'Dat is maar een of twee keer gebeurd. Maar ik heb nooit iemand aangegeven. Ik heb...' Hij weifelde. Moest hij alles vertellen? Kon hij haar vertrouwen? 'Ik heb thuis wel eens gezegd dat ze me altijd zitten te pesten.'
'O.'
'Zou jij dat niet gedaan hebben?'
'Ik weet het niet.'
'Ik kan er toch ook niks aan doen dat mijn vader lid van de NSB is?'
Marloes' ogen stonden opeens waakzaam. 'Ben jij het dan niet eens met je vader?'
'Eh...niet altijd. En mijn moeder...' Hij haperde opnieuw. Wat had hij haar eigenlijk te zeggen? Hij had er zo naar verlangd met haar te praten, met haar alleen. En nu... Het was zo anders gelopen. Hij wist niet waar hij beginnen moest. Die rotbonnen ook!
'Ik ga maar eens verder', zei Marloes. 'We kunnen hier niet steeds blijven staan.'
'Nee...' Arnold slikte moeilijk. 'Maar Marloes...'
'Ja.'
'Geloof je me?'
'Ik weet niet wat ik geloven moet.'
'Jij bent een van de weinigen die mij nooit gepest hebben. Ik dacht – misschien kunnen we samen praten. Thuis, ik bedoel – mijn vader is soms zo moeilijk. En met mijn zusje kan ik niet zo goed praten. Ze is ook vaak weg. Marloes, wat er in dat krantje stond, is dat echt waar?'
'Ik kan me niet meer herinneren wat er in stond.'
'Het ging over concentratiekampen. Martelen ze daar mensen? Mijn vader zegt dat dat leugens zijn.'
'Weet jij daar echt niets van?'
Hij schudde zijn hoofd.
'Ook niet van Vught en Amersfoort? Dat ze daar mensen doodtrappen?'
'Doodtrappen? Wie doen dat dan?'
'SS-ers!' antwoordde Marloes fel. 'De grootste smeerlappen die er op twee benen rondlopen!'
Arnold dacht aan Piet Bergman. Die wilde ook bij de SS, over een paar maanden, als hij zestien was.

uit: **Oorlog zonder vrienden**, uitg. Lemniscaat

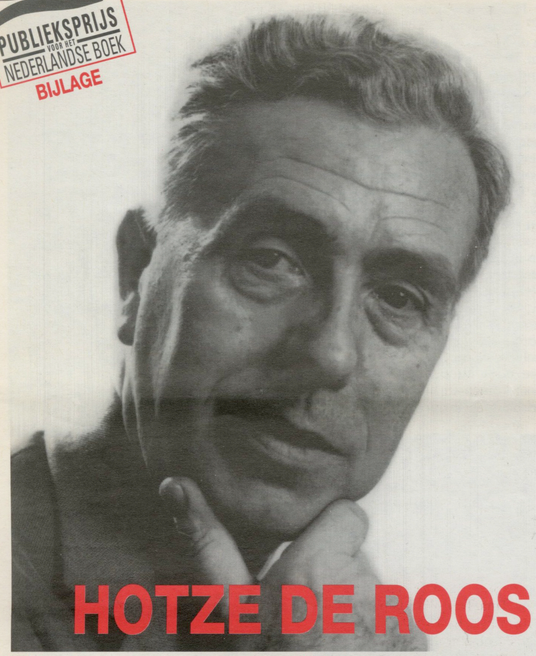

HOTZE DE ROOS

Hotze de Roos is op 24 november 1909 geboren in Langezwaag, een klein plaatsje in Friesland dat nu deel uitmaakt van de gemeente Opsterland. Hij was het derde kind uit een gezin met vijf kinderen. Zijn vader had een middelgroot bouwbedrijf en is enige tijd locoburgemeester van de gemeente Opsterland geweest. Als kind trok Hotze de Roos er veel op uit met zijn jongere broer. Ze waren heel vaak aan de waterkant te vinden. Op het water is hij weinig geweest, want zijn vader had geen geld om een (zeil)boot te kopen. Voetballen deed Hotze ook graag, al vind je er in zijn boeken niet veel van terug. Na het beëindigen van de lagere school en de ambachtsschool is hij op 17-jarige leeftijd begonnen als timmerman bij een aannemer. Tijdens en na de Tweede Wereldoorlog schreef hij de verhalen die hij op zijn werk hoorde op en verwerkte die in 1948 in een boek dat hij de titel 'De tweeling van de dorpssmid' gaf. Uitgeverij Kluitman veranderde deze titel in **De schippers van de Kameleon.** Hiermee was de uitgave van het eerste deel uit een van de meest populaire jeugdseries van Nederland een feit. Inmiddels zijn er meer dan 12,5 miljoen exemplaren uit de serie verkocht. Voor Nederland waarschijnlijk het hoogste aantal boeken dat ooit van een nog in leven zijnde auteur van jeugdboeken werd verkocht.

Een tiental boeken uit de Kameleon-serie is in het Duits vertaald.

Er zijn inmiddels 59 titels in de Kameleon-serie verschenen; 26 deeltjes daarvan zijn uitverkocht en worden voorlopig ook niet herdrukt. In oktober verschijnt het zestigste deel **De Kameleon maakt het helemaal.** Alle Kameleon-boeken zijn verschenen bij uitg. Kluitman.

FRAGMENT

Gerben had hen inmiddels gezien en opende de deur van de grote schuur al. 'Kom binnen!' riep hij. 'De stallen zijn leeg! Er is plaats genoeg voor een stelletje ezels!'
In de schuur was het de man uit de roeiboot die als eerste weer sprak. 'Noemt u mij gerust een ezel. Ik had me niet op het meer mogen wagen, maar deze jongens zijn helden! Ze hebben me gered uit een storm die ik hier niet voor mogelijk had gehouden.'
'U bent hier natuurlijk niet bekend,' zei Gerben, 'maar het kan soms vreselijk spoken op het meer. Ik heb het meegemaakt dat de vissen uit het water waaiden en boven op het dak van de schuur lagen.'
'Nou, dat lijkt me wel wat erg overdreven,' reageerde de man. 'Maar dat het hier enorm tekeer kan gaan, heb ik nu zelf ondervonden.'
'Met een kleine roeiboot heb je natuurlijk gauw last,' zei Gerben. 'Zo heb ik eens voor de hellingsbaas een anker gehaald uit het dorp aan de overkant. Het was die dag precies zulk weer als vandaag. De zon scheen, maar in het westen dreigde een onweersbui. Omdat ik met dat klusje wat kon verdienen, stapte ik toch in een roeiboot en roeide het meer over. Maar lieve help nog aan toe, toen ik in het dorp kwam en het anker zag, dacht ik, wat ben ik begonnen. Het anker was zo groot dat het nauwelijks in de boot kon en er waren drie mannen voor nodig om het erin te tillen. Toen lag de boot zo diep dat de rand nog maar vijf centimeter boven water uitstak. Enfin, ik waagde het er toch maar op en voer terug het meer op. Het water was gelukkig heel kalm en zo glad als een spiegel. Maar helaas, halverwege kwam, net zoals vandaag, een donderbui met veel regen, storm en hoge golven en toen wist ik mij geen raad meer, want het water spoelde met emmers vol over de rand. Maar wat doet een schipper die in een storm verzeild raakt? Hij gooit een anker uit en blijft wachten tot de storm wat is afgezwakt. Nou een anker had ik en dus bond ik er gauw een touw aan en werkte het anker met grote moeite overboord. Het verdween in de diepte, maar wat gebeurde er? Het touw was niet lang genoeg en de boot werd mee onder water getrokken. Ja, ja! Wat ik die dag beleefde, vergeet ik nooit meer. Kijk! Het wordt weer droog.'
'Maar,' vroeg de man, 'hoe liep het dan met u af?'
'Het is omdat u ernaar vraagt,' zei Gerben. 'Daarom zal ik het u ook maar eerlijk vertellen. Als je moederziel alleen midden op een groot meer tijdens een zware storm met je boot naar de kelder gaat, dan blijft je niets anders over dan te verdrinken. Dus ben ik toen verdronken!'

uit: **De Kameleon in de storm,**
uitg. Kluitman

uit: **Kameleon in de storm**

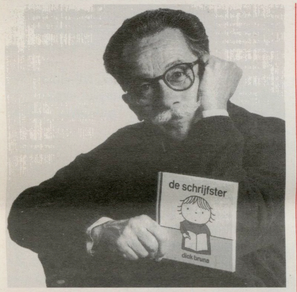

DICK BRUNA

Dick Bruna werd op 23 augustus 1927 in Utrecht geboren. Zijn vader en grootvader leidden uitgeverij A.W. Bruna die in 1869 was opgericht door zijn overgrootvader. Hij was erg onder de indruk van schilders als Henri Matisse en Fernand Léger, die met eenvoudige lijnen en kleuren werkten. Dick Bruna leerde zichzelf tekenen. Zijn eerste kinderboeken ontstonden eigenlijk bij toeval, toen hij weer eens op zoek was naar een vorm die zo simpel mogelijk een idee kon uitdrukken. Misschien vraag je je wel eens af hoe een kinderboekenillustrator die slechts in vier harde kleuren werkt en strakke streepjes trekt de hele wereld kan veroveren. Eigenlijk zit het antwoord al in de vraag opgesloten: juist die eenvoud is Dick Bruna's grote kracht. Hoe moeilijk die eenvoud wel is, kun je voor jezelf testen door Nijntje of Betje Big eens uit je hoofd, dus zonder voorbeeld, op papier te zetten! Dick Bruna vertelt hoe hij dat doet: 'Het begint met de tekeningen; het plot heb ik dan al in mijn hoofd. Als ik met de tekeningen bezig ben, vallen me tekstjes in. Die noteer ik kort, en die werk ik later uit. Ik teken altijd net zo lang door tot ik de beste tekening heb gevonden. Voor een boekje waar 12 tekeningen in staan, maak ik er vaak wel 100!'
Dick Bruna heeft vanaf 1945 met zijn illustraties heel wat uiteenlopende dingen gedaan. Zo maakte hij de boekomslagen voor de 'Zwarte Beertjes' pockets, waarmee hij herhaaldelijk in de prijzen viel. In 1969 ontwierp hij de Kinderpostzegelserie; in 1978 maakte hij omslag en tekeningen voor het **Werelddierensprookjesboek,** dat werd geschreven door bekende Nederlanders ten bate van de Dierenbescherming; in 1979 maakte hij een verjaardagsboekje ten bate van Unicef en in 1989 ontwierp hij 3 kaarten voor De Rechten van het Kind. Verder heeft hij in diverse ziekenhuizen over de hele wereld de saaie witte muren opgevrolijkt met zijn muurschilderingen of illustreerde hij speciaal voor het ziekenhuis een boekje. In de loop der jaren heeft hij zo heel wat gehandicapte en zieke kinderen geholpen.

Van de kinderboeken van Dick Bruna zijn vertalingen verschenen in ondermeer het Arabisch, Duits, Frans, Engels, Italiaans, Spaans, Portugees, Zweeds, Noors, Deens, Grieks, Hebreeuws, Joegoslavisch, Turks, Welsh, Zuidafrikaans, Japans en Chinees.

Van Dick Bruna zijn in de boekhandel zo veel boeken te koop, dat we ze onmogelijk allemaal op kunnen nóemen. Erg bekend zijn de boekjes over **nijntje, betje big** en **boris beer.** Voor **boris beer** kreeg Dick Bruna in 1990 een Gouden Penseel. In hetzelfde jaar maakte hij het kleuterboekenweekgeschenk **de schrijfster.**

Illustration Dick Bruna © copyright Mercis bv, 1963

Illustration Dick Bruna © copyright Mercis bv, 1977

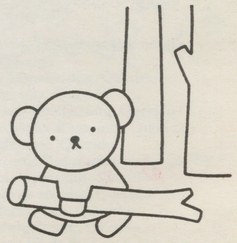

Illustration Dick Bruna © copyright Mercis bv, 1989

JOKE VAN LEEUWEN

Joke van Leeuwen werd op 24 september 1952 geboren in Den Haag. Ze groeide op in een kunstzinnig milieu en schreef en tekende als kind al een huiskrant voor haar broers en zussen. Ze volgde de kunstacademie in Antwerpen en Brussel en studeerde geschiedenis aan de universiteit van Brussel.
Joke van Leeuwen schrijft niet alleen boeken. Ze werkt bijvoorbeeld ook mee aan jeugdtijdschriften als **Okki** en **Ezelsoor** en schrijft artikelen voor onder meer **Jeugd en Samenleving** en**Zozo.** Haar tekeningen zijn tentoongesteld in Nederland, België, Bratislava en Bologna. Ook op het gebied van cabaret is ze actief. Zo won ze in 1978 het Camarettenfestival in Delft met het cabareteske theaterprogramma **Moeder dan gisteren.**
Mede vanuit haar protestantse opvoeding wil Joke van Leeuwen kinderen hoop tegen fatalisme meegeven. Ze vindt dat in een kinderboek alles op zijn pootjes terecht moet komen en hoopt dat kinderen zich aan haar eigenzinnige hoofdfiguren kunnen optrekken. Ze gebruikt in haar werk tekengrapjes, briefjes, rebussen, plannetjes en stripachtige beeldverhalen. Ze houdt ook van woordgrapjes, rijmpjes en gekke verzonnen namen zoals Piesie of Mevrouw van Voren-Achterkant. De figuren in haar boek zijn geen lieve kindjes, maar eerder ragebol-achtige, wat hoekige typetjes met veel te grote voeten, een stevige neus en guitige oogjes.
Joke van Leeuwen schrijft ook boekjes voor eerste lezertjes.

Bij de boekhandel kun je de volgende boeken van Joke van Leeuwen vinden:
Een huis met zeven kamers, uitg. Querido – 1980 Gouden Penseel en Zilveren Griffel
De metro van Magnus, uitg. Querido – 1982 Zilveren Griffel
Deesje, uitg. Querido – 1986 Gouden Griffel en Zilveren Penseel
We zijn allang begonnen, maar nu begint het echt, uitg. Querido – 1989 Zilveren Griffel

De appelmoesstraat is anders,
uitg. Querido
Hoor je wat ik doe, uitg. Querido
Het verhaal van Bobbel die in een bakfiets woonde en rijk wilde worden,
uitg. Querido

FRAGMENT

Op de bank in de kamer van Hekkesluiter zat een mevrouw, die een beetje op de foto van halftante leek. Naast haar stond een meneer met een prikstok in zijn handen.
'Kom maar zitten, meid,' zei de mevrouw opgewekt en ze sloeg wat stof uit de zitting van de bank. 'Ik ben Tina Teen en dit hier is meneer Paprika en hoe heet jij?'
'Deesje,' zei Deesje.
'Ha die Deesje,' zei Tina Teen.
Ze legde een hand op Deesjes schouder.
'Ik zal een liedje voor je spelen op mijn grote teen,' zei Tina Teen. Ze trok een schoen en een sok uit. 'Dit doe ik elke dag op straat. Daar verdien ik mijn boterham mee. Met muziek maken op mijn grote teen. De meeste mensen geloven het niet, want ze kunnen niks horen. Ze denken gelijk dat het niet waar is, maar natuurlijk is het waar. Dat heb je toch zeker ook wel eens? Dan zit er een mooi muziekje in je hoofd en je kunt het duidelijk horen maar de andere mensen horen niks. Zoiets heb ik nou met mijn grote teen.'
Deesje glimlachte. Ze had zelf zo vaak dingen in haar hoofd, die ze alleen maar zelf kon horen. En als ze iets wilde uitleggen aan haar vader, of aan Sam-Jan en Jan-Sam, snapten ze er niks van.
Die was warm maar ook een beetje zwaar.
'Heb je lekker geslapen?' vroeg meneer Paprika.
'Ach man, hoe kun je dat nou vragen,' ratelde Tina Teen, voordat Deesje iets kon antwoorden. 'Is ze door haar ouders bij de vuilnis gezet, ga jij vragen of ze lekker geslapen heeft. Wees maar blij, Deesje, dat wij je gevonden hebben. Bij ons zit je goed. En wij vinden het prima, een meisje erbij. Ik zal je mee naar mijn huisje nemen, want ik heb een kamertje voor je en Hekkesluiter heeft alleen een kast. Hee, Paprika, maak haar eens vrolijk. Ze moet wel bedroefd zijn van binnen. Doe een paar kunstjes.'
Meneer Paprika deed twee kunstjes met de prikstok.
Dit:

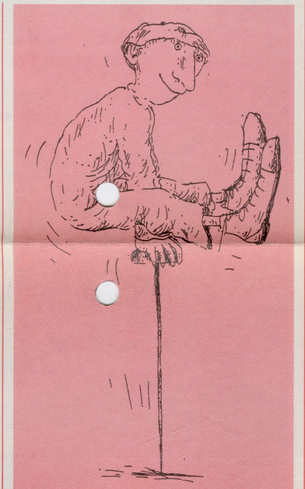

'Meneer Paprika is ook elke dag op straat,' zei Tina Teen. 'Hij is papierprikker. Daarom heet hij Paprika. Dat is een afkorting. Pa van papier, prik van prikker en a van, eh, a van antzettend aardig. Want dat is-ie hoor. En hij is de bijzonderste papierprikker van de wereld. Hij is kampioen prikvechten geweest. Hij heeft de laatste draak verslagen. Maar hij is helaas een beetje te veel in zijn buik geprikt. Hij heeft wel tien navelachtige versiersels op zijn buik. En n[illegible]rikt hij papiertjes. De meeste papiertjes zijn vieze papiertjes. Maar soms prikt hij prachtpapiertjes en die bewaart hij en laat hij aan ons zien. Kijk, deze heeft hij vandaag gevonden.'
Tina Teen gaf Deesje een paar papiertjes.
Zo zagen ze eruit:

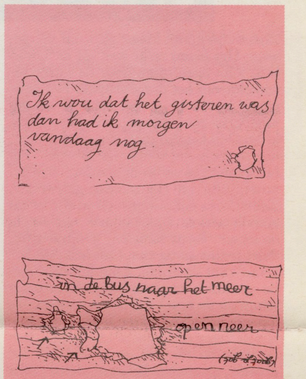

en dit:

uit: **Deesje,** uitg. Querido

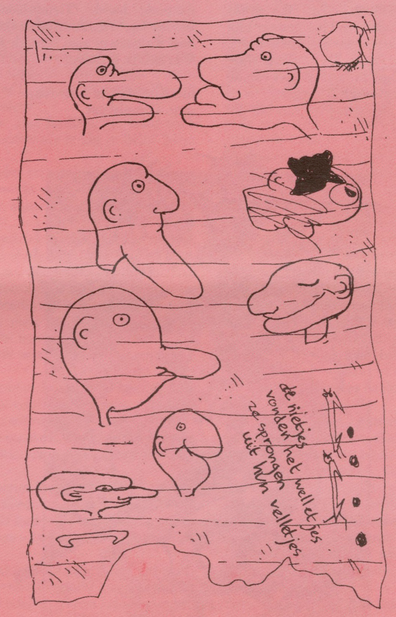

uit: **Deesje,** uitg. Querido

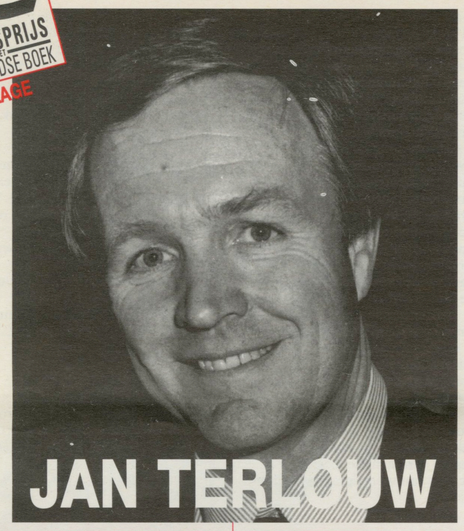

JAN TERLOUW

FRAGMENT

Zijn rechterhand klemt zich om het geweer. Het bloed trekt weg uit de knokkels. Zijn ogen turen door de astronautenhelm van het dragonenpak. Het gesis wordt luider. Hij hoort nu ook een geschuifel en een zacht geplons. Over enkele ogenblikken zal daar, uit die gele mist, het monster te voorschijn komen. Hij brengt het geweer in de aanslag. Zijn zenuwen zijn tot het uiterste gespannen. Zal hij over vijf minuten dood zijn of zal Smook verlost zijn van het veelkoppig monster? 'Raak schieten,' mompelt hij. 'Niet zenuwachtig zijn, raak schieten.'
Daar komt de draak. Zo'n honderd meter van Stach vandaan kruipt hij te voorschijn uit de nevel. Uit zeven koppen, die heen en weer wiegen op bewegelijke halzen, schieten zeven gespleten tongen heen en weer, op en neer, in en uit. Aan het enorme, geschubde lichaam, zitten poten met klauwen als van een geweldige roofvogel. De staart alleen al heeft genoeg kracht om in één klap twintig mannen van hun paarden te vegen.
Bevend richt Stach het geweer. Hij mikt op de derde kop van rechts, die het minst beweegt. Een schietgebedje. Dan drukt hij af. Nog heeft de kogel het geweer niet verlaten of hij weet al dat hij gemist heeft. Bij het afdrukken heeft het zware geweer bewogen. De kogel zal zelfs rechts van de meest rechtse kop voorbij vliegen.
De draak heeft de beweging van het geweer gezien. Veertien ogen schieten naar de treurwilg en zien de kogel aankomen. Nooit mist het monster. Ook nu niet. Met een felle, agressieve hap schiet de rechtse kop uit en grist de lichtkogel uit de lucht. Een steekvlam. Een verbijsterde Stach, die zich in een reflex tegen de stam van de boom drukt. Dan spat de draak met een oorverdovende klap in tienduizend stukjes uit elkaar.
Stach slaat achterover. De drassige grond en het stevige dragonenpak remmen zijn val, zodat hij wonder boven wonder niet gewond raakt. Verbluft kijkt hij op. De kruin is uit de treurwilg gescheurd en naast hem neergevallen. Op de plek waar net nog het monster was, is een diep gat in de grond dat bezig is vol te stromen met water. Op een van zijn rubber handschoenen en op de kolf van het geweer plakt een stukje draak. Hij gaat overeind zitten en staart er naar. De stukjes bewegen. Ze bewegen en groeien. Hij ziet hoe zich speldekopkleine drakenkoppen beginnen te ontwikkelen. Hij ziet hoe een staart ontstaat. Hij heeft het gevoel dat zijn keel wordt dichtgeknepen door een ijskoude hand. 'Tienduizend draken,' kreunt hij. 'Tienduizend draken. Nu gaat heel Katoren er aan. Nee, de hele wereld. Wat heb ik gedaan!'

uit: **Koning van Katoren,**
uitg. Lemniscaat

Jan C. Terlouw werd op 15 november 1931 in Kamperveen, een dorpje in Overijssel, als domineeszoon geboren. In 1948 ging hij wis- en natuurkunde studeren aan de universiteit van Hulst. Daarna heeft hij gedurende dertien jaar natuurkundig onderzoek verricht in o.a. de Verenigde Staten en Zweden. In 1966 ging hij in Nederland in de politiek. Zijn speciale belangstelling ging daarbij uit naar Milieubeheer en Economische Zaken. Hij werd minister van Economische Zaken en voorzitter van D66.
Jan Terlouw vertelde zijn kinderen, toen ze nog jong waren, de prachtigste verhalen. Zijn vrouw, die ook schrijft, moedigde hem aan die verhalen op te schrijven. Zo werd Jan Terlouw kinderboekenschrijver. In feite gaan al zijn boeken over jonge mensen die worden geconfronteerd met problemen uit onze maatschappij. Hij wil de lezers iets voorhouden, waar ze een oordeel over uit kunnen spreken. Hij wil proberen te veranderen wat er verkeerd gaat in de wereld door in zijn boeken veel vragen te stellen, waar zijn lezers over na zullen denken.

De boeken van Jan Terlouw zijn maar liefst in 23 talen verschenen, want naast de uitgaven in het Nederlands zijn er ook uitgaven verschenen in het Amerikaans, Engels, Duits, Frans, Italiaans, Spaans, Catalaans, Galicisch, Baskisch, Deens, Zweeds, Fins, Japans, IJslands, Grieks, Fries, Pools, Zuidafrikaans, Welsh, Iers, Hongaars en Tsjechoslowaaks.

Zijn boeken **Oorlogswinter** en **Briefgeheim** werden in Nederland voor de televisie verfilmd.
De volgende boeken van Jan Terlouw zijn in de boekhandel te koop:
Koning van Katoren, uitg. Lemniscaat – 1972 Gouden Griffel; 1973 Eremedaille Padua; 1973 Oostenrijkse Jeugdboekenprijs
Oorlogswinter, uitg. Lemniscaat – 1973 Gouden Griffel; Honor List Hans Christian Andersen
Pjotr, uitg. Lemniscaat
Briefgeheim, uitg. Lemniscaat
Oosterschelde windkracht 10, uitg. Lemniscaat
Oom Willibrord, uitg. Lemniscaat
De Kloof, uitg. Lemniscaat
Gevangenis met een open deur, uitg. Lemniscaat
De kunstrijder, uitg. Lemniscaat

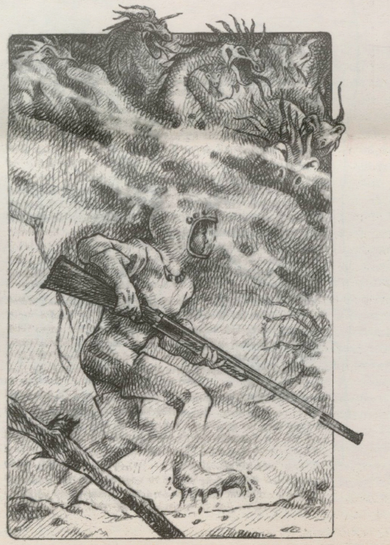

uit: **Koning van Katoren**

© Chris van Houts

ANNIE SCHMIDT

Anna Maria Geertruida Schmidt werd op 20 mei 1911 geboren in Kapelle, waar haar vader dominee was. Na de HBS begon zij aan een studie notariaat, die zij al gauw inruilde voor een cursus steno en typen bij Schroevers. Daarna werkte ze enige tijd 'au pair' bij drie adellijke dames in Duitsland. Van 1932 tot 1941 was Annie Schmidt bibliothecaresse; daarna werd zij directrice van de Openbare Bibliotheek in Vlissingen. In 1946 ging ze werken als chef documentatie van **Het Parool**. In deze periode is Annie M.G. Schmidt zich meer op het schrijven toe gaan leggen. Zo schreef ze teksten voor Wim Kan en Wim Sonneveld en publiceerde ze vanaf 1947 wekelijks een versje op de kinderpagina van **Het Parool**. Ook heeft ze samen met Han G. Hoekstra de serie 'Gouden Boekjes' voor De Bezige Bij vertaald. Haar eerste bundel kindergedichten verscheen in 1950. Daarna begon ze aan haar verhaaltjes over Jip en Janneke. De verhaaltjes waren heel bijzonder voor hun tijd, want tot die tijd zat er bijna altijd in kinderboeken een moraal. Je moest er iets van leren. In de verhaaltjes van Annie M.G. Schmidt ontbreekt die moraal volkomen. Ze laat de kinderen eerder nog rebelleren tegen alle regels van de etiquette.
Voor haar gehele oeuvre voor kinderen ontving Annie M.G. Schmidt in 1965 als eerste de Staatsprijs voor kinder- en jeugdliteratuur. In 1988 heeft Annie M.G. Schmidt de Publieksprijs gewonnen, die toen in het teken stond van Poëzie.

Van Annie M.G. Schmidt zijn de volgende jeugdboeken nog te koop:
Minoes, uitg. Querido – 1971 Zilveren Griffel
Pluk van de Petteflet, uitg. Querido – 1972 Zilveren Griffel
Otje, uitg. Querido – 1981 Gouden Griffel

Het fluitketeltje en andere versjes, uitg. Querido
Jip en Janneke, uitg. Querido
Abeltje, uitg. Querido
De A van Abeltje, uitg. Querido
Ik ben lekker stout, uitg. Querido
Wiplala, uitg. Querido
Het beertje Pippeloentje, uitg. Querido
Wiplala weer, uitg. Querido
Heksen en zo, uitg. Querido
Floddertje, uitg. Querido
Waaidorp 2, uitg. Querido
Een visje bij de thee, uitg. Querido
Ziezo, uitg. Querido
Tante Patent, uitg. Querido
Uit met juffrouw Knoops, uitg. Querido

MIEP DIEKMAN

FRAGMENT

Zo kwam het dat Minoes een dag later in de spreekkamer zat van dokter Schuld.
'Mag ik eerst even uw naam?' vroeg de dokter.
'Juffrouw Minoes.'
'Is Minoes uw achternaam? Of uw voornaam?'
'Het is mijn roepnaam,' zei Minoes.
'En wat is dan uw achternaam?'
Ze zweeg erg lang en keek naar een vlieg die langs het raam zoemde. Toen zei ze: 'Ik geloof dat ik er geen heb.'
'Hoe heette uw vader?' vroeg de dokter.
'De rooje van de overkant.'
'Wel, dan heet u ook zo.' De dokter schreef op het kaartje: 'Mejuffrouw M.

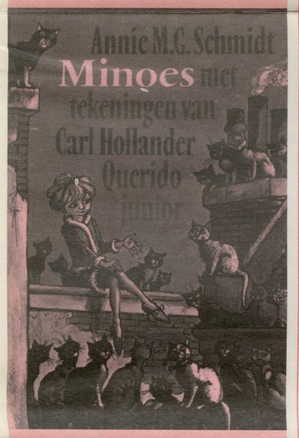

de Rooie van de Overkant.'
'En vertelt u eens, wat zijn uw klachten.'
'Klachten?' vroeg Minoes. 'Ik heb helemaal geen klachten.'
'Maar u wou mij toch spreken. Daar moet toch een reden voor zijn?'
'Ja. Mijn baas zegt dat ik te kats ben.'
'Te wat?'
'Te kats. En ik word aldoor katser en katser, zegt hij.'
'Bedoelt hij misschien dat u iets weghebt van een kat?'
'Dat is het,' zei Minoes.
'Wel,' zei de dokter. 'Laten we beginnen bij het begin. Vertelt u eens iets over uw ouders. Wat deed uw vader?'
'Hij zwierf,' zei Minoes. 'Ik heb hem nooit gekend. Ik kan niets over hem vertellen.'
'En uw moeder?'
'Mijn moeder was grijsgestreept.'
'Pardon?' De dokter keek haar aan over zijn brilleglazen.
'Ze was grijsgestreept. Ze leeft niet meer. Ze is overreden.'
'Overleden,' mompelde de dokter en hij schreef het op: Moeder Overleden.
'Niet overleden, overReden,' zei Minoes.
'Wat vreselijk,' zei de dokter.
'Ja, ze werd verblind door de koplampen. Van een truck met oplegger, maar het is al lang geleden.'
'Wel gaat u verder. Broers of zusters?'
'We waren met ons vijven.'
'En u was de oudste?'
'We waren alle vijf even oud.'
'Een vijfling dus? Dat gebeurt niet veel.'
'Jawel,' zei Minoes. 'Het gebeurt om de haverklap. Drie van ons zijn weggegeven toen we zes weken waren. Ik bleef over met m'n zusje. De vrouw vond ons het liefste.'
Ze glimlachte teder bij de herinnering en in de stilte die volgde hoorde de dokter haar duidelijk snoeren. Het klonk erg vredig. Hij hield erg van poezen, hij had er zelf ook eentje, Annelieze, boven in zijn woonhuis.
'De vrouw?' vroeg hij. 'Was dat uw moeder?'
'Nee,' zei Minoes. 'De vrouw was de Vrouw. Ze zei dat ik het mooiste staartje had.'
'Aha,' zei de dokter. 'En wanneer bent u dat kwijtgeraakt?'
'Wat kwijtgeraakt?'
'Dat staartje.'
Ze keek hem peinzend aan en ze leek zo erg op een kat dat hij begon te denken: Misschien heeft ze het nog. Misschien zit het onder haar rokje, opgerold.
'Ik heb een keer iets uit een vuilnisbak gegeten,' zei Minoes. 'De vuilnisbak van een instituut. En daardoor is het gebeurd. Maar ik heb nog zoveel katse eigenschappen. Ik spin en ik blaas. En ik klim in een boom als er een hond aankomt.'
uit: **Minoes**, uitg. Querido

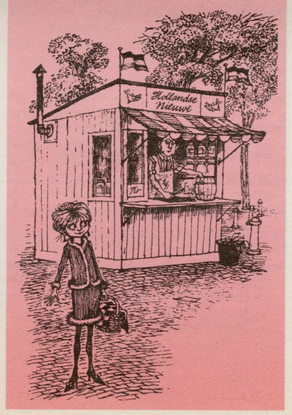

Miep Diekmann werd op 26 januari 1925 geboren in Assen. Van 1934 tot 1939 woonde zij in Willemstad, Curaçao. Haar vader was daar commandant van de militaire politie. Op een dag hoorde ze een van haar klasgenootjes zeggen: 'Het is niet eerlijk dat er nooit boeken zijn over donkere kinderen. Dan is het net of je niet bestaat.' Op dat moment besloot Miep Diekmann kinderboeken te gaan schrijven. In 1939 keerde het gezin naar Nederland terug. Na de oorlog werkte Miep Diekmann als journaliste, als vertaalster van kinderboeken, als recensente van jeugdliteratuur en als 'coach' van beginnende kinderboekenschrijvers in binnen- en buitenland. Ze doet erg haar best veelbelovende schrijvers in het buitenland aan te moedigen. Ze vindt dat mensen uit bijvoorbeeld de Derde Wereld de problemen van hun land het best kunnen beschrijven en dat Westerse schrijvers hun daarvoor de ruimte moeten laten.
Zelf schreef Miep Diekmann zo'n vijftig kinder- en jeugdboeken. Ze wil in haar boeken een reëel beeld geven van de maatschappij. Zij vindt dat men kinderen discrimineert wanneer bepaalde zaken waarmee zij geconfronteerd worden, doodgezwegen worden. Thema's als erotiek, dood en discriminatie komen in haar boeken dan ook veelvuldig aan bod. Vaak spelen innerlijke conflicten in haar boeken dan ook een veel belangrijkere rol dan spannende avonturen. Dat betekent zeker niet dat haar boeken niet spannend of boeiend zijn; het is alleen een ander soort spanning. Miep Diekmann ziet in haar werk één grondthema: als je je niet als eenling hebt leren opstellen, ben je ook in de groep niets waard.
In 1970 kreeg Miep Diekmann de Nederlandse Staatsprijs voor kinder- en jeugdliteratuur.

De boeken van Miep Diekmann zijn onder andere verschenen in de volgende talen: Tsjechoslowaaks, Japans, Amerikaans, Grieks, Duits en Spaans

Van Miep Diekmann zijn de volgende boeken in de boekhandel te koop:
Wiele wiele stap, uitg. Querido, in 1978 bekroond met de Gouden Griffel
De boten van Brakkeput, uitg. Leopold – 1957 CPNB-prijs voor het beste kinderboek
Padu is gek, uitg. Leopold – 1960 Andersendiploma

Stappe stappe step, uitg. Querido
Ik en jij spelen wij, uitg. Querido
Hannes en Kaatje, wat is dat voor praatje, uitg. Querido
Hannes en Kaatje, 2 in een straatje, uitg. Querido
Zeg 't maar 1, uitg. Querido
Zeg 't maar 2, uitg. Querido
Gewoon een straatje, uitg. Leopold
De dagen van Olim, uitg. Leopold
Marijn bij de Lorredraaiers, uitg. Leopold
Krik, uitg. Leopold
Total Loss, weetjewel, uitg. Querido
Ik heb geen naam, samen met Dagmar Hilarovà, uitg. Leopold

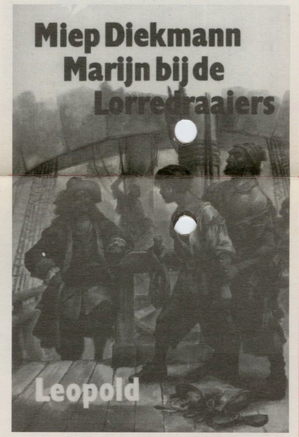

FRAGMENT

'Jonge slavin? Verkopen?' Oeba viel meteen uit haar rol. Ontzet keek ze van de een naar de ander.
'Ja, hoe heet dat meisje ook weer? Toen die avond, zei je niet dat jullie even oud waren?'
'O, Knikkertje verkopen, bedoelt u? Ja, ja, Aletta is een handelsvrouw.' Oeba moest zich geweld aandoen om zo kalm, zo rustig een antwoord te geven. Maar haar knieën begaven het bijna onder haar. Ze voelde zich zo wee worden, zo akelig, en de hitte...!
Dat Floris haar zachtjes meegevoerd had en voor haar afscheid genomen had, merkte ze amper, Pas toen ze een eindje gelopen hadden, kwam ze bij.
'Floris, denk je dat Aletta dat doet?' vroeg ze fluisterend. Met een ongelukkig gezicht haalde Floris zijn schouders op. Zelfs dàt had hij niet tegen kunnen houden. Wat die twee daarnet beweerd hadden, werd overal op het eiland verteld. Had hij zijn ouders niet tegen elkaar horen zeggen, dat Oeba naar hen toegestuurd zou zijn omdat Aletta dan zonder veel moeite Knikkertje wel zou kunnen verkopen?
'Ze...ze zeggen maar wat, die serpenten,' siste hij woedend.
Oeba keek hem scherp aan. Zolang en zogoed kende ze Floris al, dat ze het zag. Zijn ogen kònden niet liegen tegen haar.
'Jij weet er meer van!' Ze schudde hem aan zijn arm. 'Zeg op!'
'Oeba, de mensen kijken! Wacht tot we thuis zijn!'
'Nee, nu!'
Floris wist wat hij waard was als Oeba alles op alles zou zetten. Waarom ook zou zij niet mogen weten wat het hele eiland wist? Moest hij haar juist niet helpen door het haar te vertellen? 'Nou, ik hoorde mijn ouders laatst zeggen...' Het hele verhaal.
Oeba's gezicht stond vastberaden toen ze van het Stenen Pad afstapten en het huis van de familie Pletsz zouden binnengaan.
'Jij helpt me. Leen me een van jullie paarden. Ik ga meteen naar Chinchoor. Is er niets aan de hand, dan kom ik morgen terug.'
'Ik ga met je mee. Je kunt niet alleen dat hele eind door de verlaten streek.'
'Ze zullen merken dat je weg bent en je vader...je moeder...'
'Dat zijn mijn zaken,' zei Floris kortaf.
Terwijl Floris en Oeba te paard over het Stenen Pad van Pietermaai vertrokken, zeiden de voorbijgangers: 'Zie je dat wilde kind? Weet je al van gisteravond... Ze rijdt paard als een kerel. Maar een flinke vrouw zal ze later wel zijn voor Floris Pletsz.'
Oeba jakkerde zo snel voort over de ongelijke weg, dat Floris bang was dat ze nooit heelhuids op Sint Joris zouden aankomen. Uitgeput dreef hij zijn bezwete paard na een tocht van uren door de brandende zon de omheining van Sint Joris binnen.
De werkslaven liepen te hoop. Oeba sprong van haar paard en holde, met haar lange rokken in één hand, het plantagehuis binnen.
'Oeba!' Aletta kwam overeind uit haar stoel. 'Wat is er?'
'Knikkertje! Waar is Knikkertje'
Aletta aarzelde. Dàt ogenblik zei Oeba voldoende. 'Hoe kom jij hier? En je ziet eruit! Wat is er gebeurd? Kom, ga eerst eens rustig zitten. Zuassiba!' Aletta klapte in haar handen.
'Lieg niet!' schreeuwde Oeba haar in 't gezicht. 'Heb je haar verkocht?'

uit: **Marijn bn de Lorredraaiers**,
uitg. Leopold

ANKE DE VRIES

Van Anke de Vries kun je de volgende boeken in de boekhandel kopen:
Mories Besjoer, uitg. Lemniscaat – 1976 Zilveren Griffel

de Vleugels van Wouter Pannekoek, uitg. Lemniscaat
Belledonne kamer 16, uitg. Lemniscaat
Bij ons in de straat, uitg. Lemniscaat
Wedden dat ik durf!, uitg. Lemniscaat
Weg uit het verleden, uitg. Lemniscaat
Medeplichtig, uitg. Lemniscaat
De Blauwe Reus, uitg. Lemniscaat
Opstand!, uitg. Lemniscaat
Kladwerk, uitg. Lemniscaat
Anke de Vries heeft voor uitgeverij Zwijsen ook een aantal hele leuke boekjes voor eerste lezertjes geschreven.

Van **Belledonne kamer 16** is ook een hoorspel gemaakt.

Anke de Vries werd geboren in Sellingen, een dorpje in Groningen, in de Sinterklaasnacht van 1936. Haar jeugd bracht ze door op de Veluwe. Hierna verbleef ze in enkele landen, waaronder in Frankrijk en Griekenland. Ze trouwde met een Fransman en woonde met hem enkele jaren in het buitenland, onder andere in Pakistan.
De meeste boeken van Anke de Vries zijn opgebouwd als detectiveverhalen en zijn eenvoudig en vlot verteld. Ze schrijft over kinderen bij haar in de buurt. Die kinderen weten dat zelf niet en kunnen het ook niet weten, want Anke de Vries verandert altijd het uiterlijk. Maar ook bijvoorbeeld het hofje waar **Mories Besjoer** woont en het dorpje waar **Belledonne kamer 16** zich afspeelt, bestaan echt. Ze schrijft ook altijd over onderwerpen waar ze iets van afweet en waar ze zich persoonlijk bij betrokken voelt.

FRAGMENT

'Dat pension van jullie is toch al lang gesloten?' vroeg de vrouw, 'verhuren jullie nu weer kamers?'
'Alleen aan monsieur Robert.' Monsieur Mons legde zijn hand kameraadschappelijk op Roberts arm, 'voor monsieur Robert hebben we een uitzondering gemaakt. Hij had namelijk een oom, die vroeger in ons pension kwam. Een lange tijd geleden. Hij beweert dat het aan het eind van de oorlog was. Vertel ik het goed, Robert? Hoe heette die oom van je ook weer?
'Robert Macy.'
'Ah, oui, Robert Macy. Zijn oom...'
Monsieur Mons zweeg abrupt en staarde met wijdopen ogen in de richting van monsieur Gireauld. De oude man wankelde plotseling, zijn armen strekten zich onzeker uit, als zochten ze steun in de ruimte. De stok kletterde op het parket.
'Mon Dieu', riep de vrouw in het zwart, 'monsieur, monsieur...'
Ze schoot toe en samen met Robert leidde ze hem naar een stoel.
''t Gaat al weer, het is een duizeling', lispelde monsieur Gireauld en sloot zijn ogen. Hij ademde moeilijk.
Cristine zat verstijfd in haar stoel, doodsbleek. Ineens vloog ze overeind, hinkelde naar de stoel van haar grootvader en viel voor hem neer. Bijna wanhopig klemde ze zich aan hem vast.
'Bonpapa, jij niet, jij niet!'
'Een dokter', riep de vrouw, 'haal een dokter. Vlug!'

uit: **Belledonne kamer 16**, uitg. Lemniscaat

JE KUNT TROUWENS OOK GIJS WANDERS KIEZEN
... OF ELLEN TIJSINGER
... OF LIENEKE DIJKZEUL
Het gaat erom te kiezen wie je de beste vindt, niet wie het meest bekend is!

OP WIE KUN JE NIET STEMMEN?
Op Roald Dahl bijvoorbeeld. Hij heeft prachtige kinderboeken geschreven, maar hij is geen Nederlander en bovendien leeft hij niet meer.

OP WIE KUN JE WEL STEMMEN?
Op Tonke Dragt bijvoorbeeld. Of Jacques Vriens of Ted van Lieshout. Of op Anke de Vries. Zij zijn allemaal levende Nederlandstalige schrijvers en schrijfsters. Als jouw favoriete auteur dus niet bij het rijtje van tien op het stembiljet staat, vul je gewoon op de stippellijn de auteur in, die jij het beste vindt.
Omdat we het heel jammer vinden dat Anke de Vries niet voor de Publieksprijs is genomineerd, terwijl ze juist zo'n populaire schrijfster is, hebben we besloten haar een beetje extra in het zonnetje te zetten. Ze won per slot van rekening met haar boek **Kladwerk** dit jaar de prijs van de Nederlandse Kinderjury. Een beter bewijs voor haar populariteit kan er toch niet zijn!

JE KUNT TROUWENS OOK ANKE KIEZEN

LEMNISCAATCLUBPRIJSVRAAG

Als je de Lemniscaatkrant van deze keer goed gelezen hebt, kun je een hoop van de onderstaande vragen meteen beantwoorden. Andere vragen zal je misschien op moeten zoeken, maar volgens ons moet de puzzel voor de echte leesfanaten onder jullie toch wel te maken zijn. Want, als je minstens vijftig mensen kunt overhalen om te gaan stemmen èn deze puzzel goed oplost, krijg je zo maar van ons de drie paperbacks van Thea Beckman, Jan Terlouw en Evert Hartman thuisgestuurd. Wel iets om even je best voor te doen natuurlijk. Het enige wat je hoeft te doen is het volgende:

- maak van 50 ingevulde stembiljetten kopieën en lever daarna de originele stembiljetten in bij de boekhandel of de bibliotheek.
- stuur de kopieën en de oplossing van de prijsvraag op naar:

Lemniscaat
Postbus 4066
3006 AB Rotterdam

Vergeet niet duidelijk je naam en adres in te vullen!

Je krijgt de paperbacks dan zo snel mogelijk thuisgestuurd.
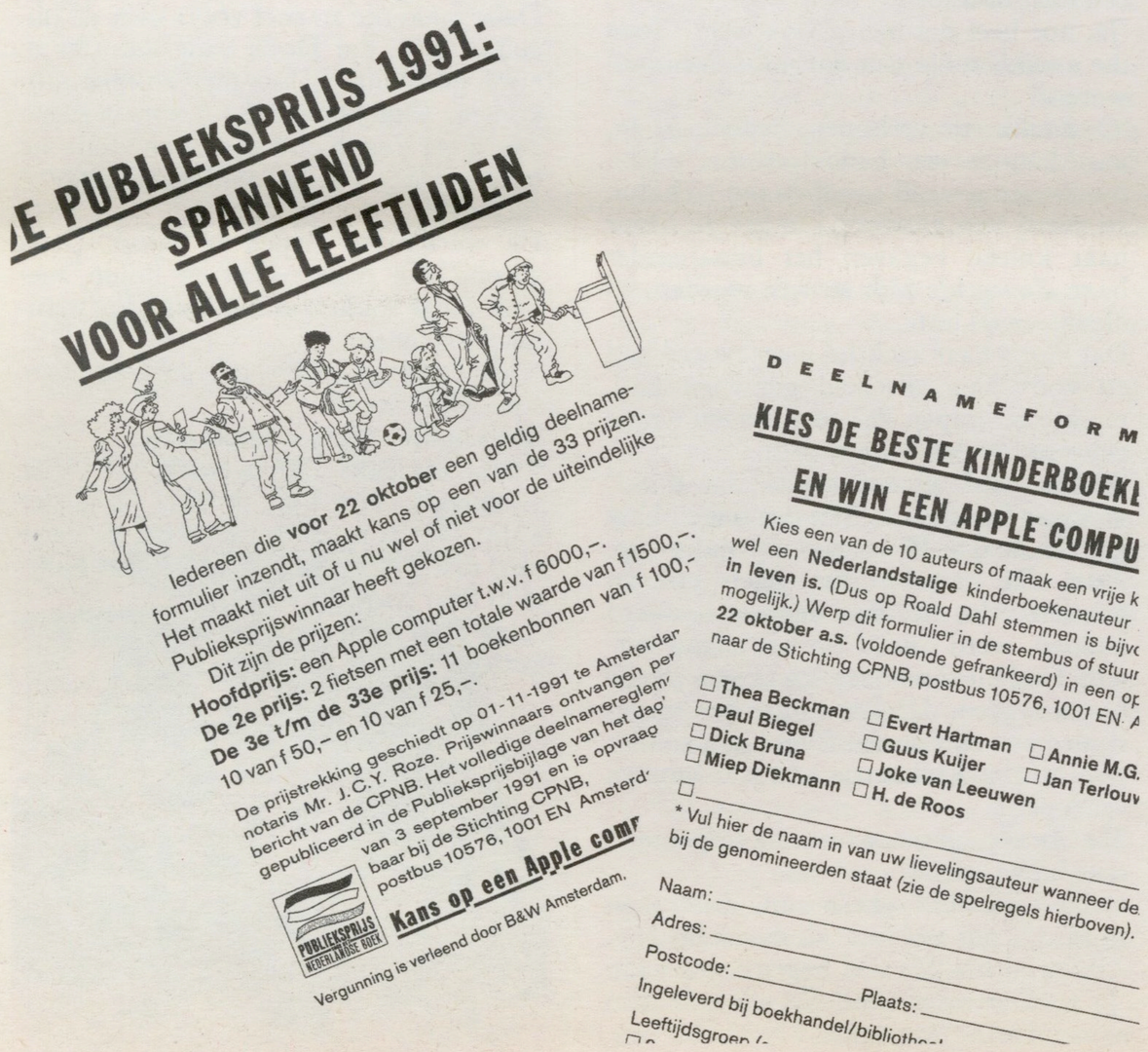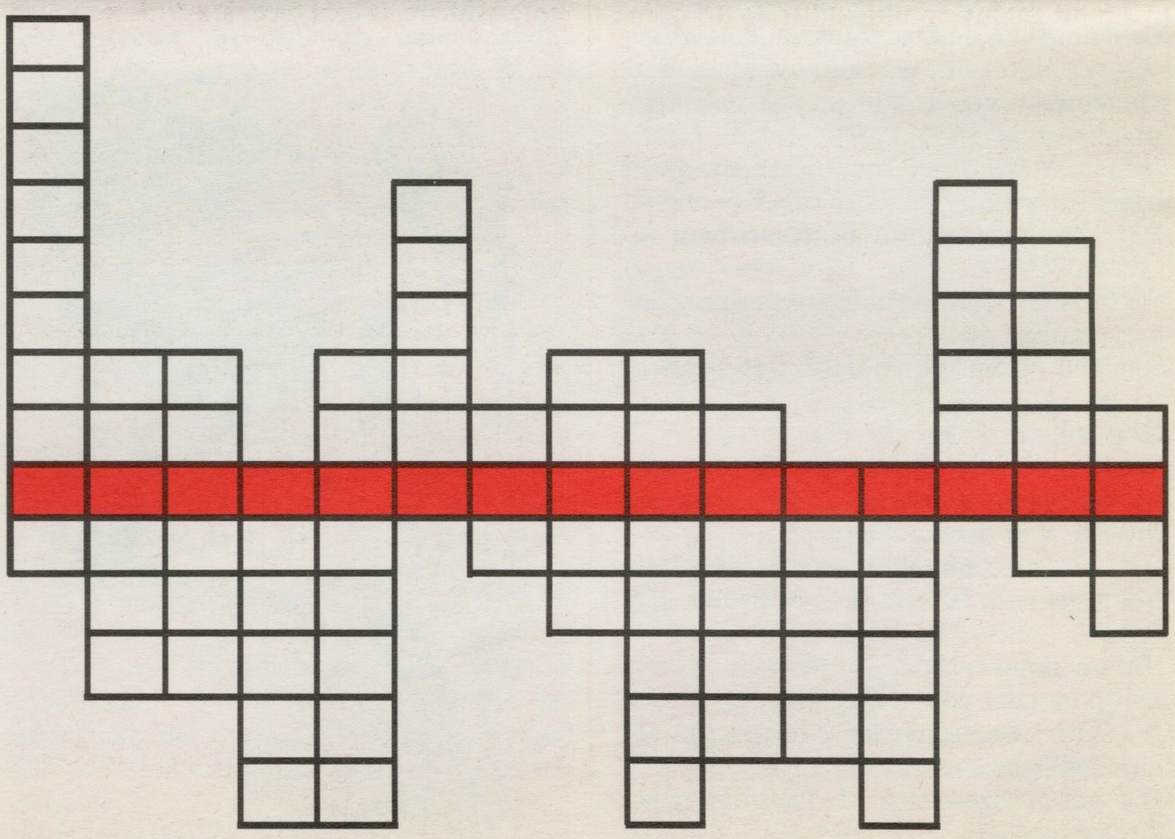
1. Hoe heet het bekendste slavinnetje in **Marijn bij de Lorredraaiers**?
2. Hoe heet in de Kameleon-serie de tweelingbroer van Sietse?
3. Wat was de kleur van de griffel die Thea Beckman in 1973 won voor haar boek **Kruistocht in spijkerbroek**?
4. Hoe heet de hoofdpersoon in **De Kloof**?
5. Hoe heet het bekendste meisje uit de boeken van Guus Kuijer?
6. Wie woonde in een bakfiets en wilde rijk worden?
7. Op wie is Stach in de **Koning van Katoren** verliefd?
8. Wat is de voornaam van mevrouw Big in de boeken van Dick Bruna?
9. Hoe heet de bekendste rover van Paul Biegel?
10. Hoe heet de hoofdpersoon in **Oorlog zonder vrienden**?
11. Hoe heet het dochtertje van mevrouw Helderder in **Pluk van de Petteflet**?
12. Hoe heet het hondje van Jip en Janneke?
13. Met wie maakt Jasper een zwerftocht over de hele wereld in een van de boeken van Thea Beckman?
14. Wie maakt een reis langs acht metrostations in een van de boeken van Joke van Leeuwen?
15. Wie is de slimste van de klas in **Kladwerk**?